

B. Eden'in İngiliz kabinesine teklifleri.

Kollektif emniyet fikrinin üstün gelmesi yolunda bir kat daha gayret gösterilmelidir

Londra, 14 (A.A.) — Deyli Telegraf gazetesi'nin öğrendiğine göre B. Eden, çarşamba günü toplantıda kabineden "seçimden önceki hükümet beyanmalarına, yani İngiltere'nin müdafaa kuvvetlerinin artırılmasına dayanan kollektif bir emniyet siyasasını" tasvir etmesini istiyecektir.

B. Eden

Başbetke

SAVYET BARIŞÇILIĞI

F. R. ATAY

Merkezi İcra Komitesinin son toplantısında birçok mühim nutuklar söylenmiştir. Savyet müna-sebetlerinin hiç birinde *türk dostluğu samimiyeti* bulunmadığını söyleyen Mösyö Molotof'un nutku başta geliyor.

Merkezi İcra Komitesinin müna-kaşalarına, bilhassa, harb ve barış davasının hâkim olduğunu görmekteyiz. 160 milyon nüfusu ve maddî manevî bütün imkânları ile ancak enternasyonal sükün ve güvenliğin devam etmesine hizmet eden, büyük ve kuvvetli memleketi, harb tehlikesi ile kaygılandırmanın faydası ne olacağını bir türlü hesap edemiyoruz. Hakikat odur ki 1918 den sonra, dost devlet, barışçılar safından bir an ayrılmamıştır. Gene hakikat odur ki kıta oylumunda bir ülkeyi baştanbaşa inşa etmeğe uğraşan inkılabçılar, hududsuz fedakârlıkta bulunarak, koskoca bir kara ve hava ordusunu yapmağa sevkeden, inşa büdcesinin ehemiyetli bir kısmını müdafaa silahlarına ve harzlıklarına ayırtan sebeb, hep dışardan gelen bir tehlike havası idi.

Dünya dış politikaları arasında, kendi emniyetinden gayri bir kasdı olmayan prensipçi müstesna siyasalardan biri, Savyet politikası olduğuna şüphe edilemez. Savyet Rusya'nın dostlukları nasıl gönül açıklığı ile karşılamağa olduğunu ve dostluklarının huzur ve güvenliğine nasıl yüksek bir değer verdiğini biz, en güç imtihanlar arasında, on beş seneyi aşan tecrübemizle biliriz.

Asyanın ucundan Avrupa ortalarına kadar uzayan Rusya ülkesinin tehlikesi demek, aşağı yukarı iki kıta, yani yarından fazla insanıyet tehlikesi demek olduğu da söz götürmez. Bunun içindir ki dostumuzun bütün tehlike ihtimallerinin önüne geçebilecek bir müdafaa cihazı elde etmesinden yalnız onun dostu değil, dünya barışının sarsılmaz taraftarı olarak memnun olmaktadır. Bu cihaz ne kadar pahalıya mal olsa da, onu neye varacağı asla belli olmayan umumî bir kargaşanın insaniyete vereceği maddî manevî zararlardan çok ucuzdur. Zaten kudret ölçüsünü iyi bildiğimiz Savyet mü-

(Baş 2. inci sayfada)

Londra, 14 (A.A.) — Deyli Ekspres gazetesinin bildirdiğine göre kabinenin yarınki toplantısında B. Eden, Milletler Cemiyetinin bir ideal olarak müdafaa ettiğini

Zecri tedbirlerin beklenmeyen netice. Petrol ambargosu tehlikesi dolayısıyla Faşist Genel Partisi sekreteri Venedik sarayına bisikletle gidiyor.

kollektif emniyet fikrinin üstün gelmesi yolunda bir kat daha gayret gösterilmesi için izin istiyecektir.

İngiliz bakanları İtalyan - habes anlaşmazlığının barış yoluyla halledileceği ümidini halâ muhafaza ediyorlar. Bununla beraber herhangi bir sulhun ancak adilâne olabileceği hakkında da ısrar ediyorlar. Gazete şöyle devam ediyor:

"Musolini bildirmiştir ki, Habesistanda İtalya tarafından tatbik olunan harb usulleri hakkında milletler Cemiyetince tahkikat yapılmasına itiraz etmeyecektir. Ancak bu tahkikatın habesler tarafından takip olunan harb ve siyasi usullerine de teşmili şarttır.

B. Suvic, bu fikri Romadaki İngiliz işgüderine haber vermiştir. Bundan Musolininin daha uysal bir hattı hareket itirazına karar verdiği neticesi çıkarılmaktadır.

Ankaradan Uludağa onsekiz saatte

Nasuhi Baydar'ın bugünkü sayımızda çıkmak üzere hazırlanmışken yerimizin azlığı dolayısıyla geri bıraktığımız Ankaradan Uludağa on sekiz saatte" başlıklı yazısını yarınki sayımızda okuyunuz.

Deniz konferansı, Japonya ve İngiltere

Japonya çekilecek mi çekilmeyecek mi?

Bir Japon - Çin ittifakından bahsediliyor

Londra, 14 (A.A.) — Morning Post gazetesi yazıyor:

Londra deniz konferansındaki Japon delegasyonu azasından biri, Japonyanın yarın konferanstan çekileceğini beyan etmiştir.

Londra, 14 (A.A.) — Bugün için toplanması kararlaştırılmış olan deniz konferansı Japon delegelerinin isteği üzerine bir kere daha geciktirilmiş. Bu toplantının hafta içinde yapılacağı umulmaktadır. Gecikme kararı dün akşam B. Eden de hazır olduğu halde Japon ve İngiliz delegasyonlarının hususî bir top-

(Sonu 3. üncü sayfada)

Serdar Mohammed Han

Gazetecileri kabul ederek kendileriyle konuştu

Istanbul, 14 (Telefona) — Afgan Hariciye Veziri Ekselans Serdar Mohammed Han, bugün saat on birde İstanbul basını mümessillerini kabul etmiştir.

Afgan hariciye veziri, gazetecilerle görüşmesini pek iyi konuştuğu Türk dili ile yapmış ve ilk söz olarak:

(Sonu 6. uncu sayfada)

"Ulus, un Dil Yazıları

Fiziyoloji ve Biyoloji Bakımından Güneş - Dil Fonetigi

— 1 —

Güneş - Dil Kanununun Fonetik Prensipleri. — Vokalin Konsona Nispette Eşkiliği. — Ana Vokal Meselesi.

Yazan: İsmail Hâmi Danişment

Fonetik Meseleleri

Dil meseleleri, geçen asrın sonlarından beri, lisaniyat sahasının haricinde, büsbütün başka ilim sahalarında da muhtelif bakımlardan tetkik edilmeye ve bu yeni tetkikler dil bilgisine daha tecrübi ve daha müspet şekiller vermiye başlamıştır. Bilhassa fonetik saha-

sında elde edilen neticeler, "Güneş - Dil" fonetiğinin ne sağlam esaslara istinat ettiğini göstermek itibarıyla, bizim için hususî bir ehemmiyeti haizdir.

Bundan evvelki etüdlerimizde "Güneş - Dil" kanununun yalnız "Kök" ve "Ek" sistemlerinden bahsetmiştik. Bugün de bu yeni Türk kanununun "İptidai fonemler sistemi" ni, bilhassa fiziyoloji ve biyoloji sahalarında yapılan dil tetkiklerinin şimdiye kadar verdiği umumî neticelerle karşılaştıracamız.

Güneş - Dil Fonetigi

"Güneş - Dil" fonetiğinin ana fonemler itibarıyla tesbit ettiği prensipler şöyle bir tertip alabilir:

1. — Vokal teşekkülü, konson teşekkülünden evveldir;
2. — İlk vokal (a) dv ve ses cihazının tekâmülünden doğan diğer vokaller hep bu ana fonemin muhtelif varyantlarıdır;
3. — İlk konson, (a) nun teker-rüründen hasıl olan (aaa = g) sonatıdır: diğer konsonlar, bu iptidai (g) sesinin dudak, damak ve sairede hasıl ettiği varyantlar demektir;
4. — Bu suretle ilk teşekkül eden konson kategorisi, (g - y - g - k - h) grupudur;
5. — Dudak ve diş sesleriyle is-

(Sonu 2. inci sayfada)

Politika

Bir numaralı rejim düşmanı

— 1 —

Tevhidci Velid: "Falih Rifki'dan yakamızı kurtaramıyoruz!" diyor. Gazetesinin üstünde 564 rakamını okuyoruz. Yanılmıyorsak bu adamla şimdiye kadar iki defa meşgul olduk: Birinde türk kadınlığını tahkir ettiği zaman, sonuncusunu da, bir müddettenberi, cumuriyetin ekonomi ve endüstri politikasını muvaffak eden Celal Bayar'a karşı, sinsî ve sürekli, tesad kumkumalığı ettiğini gördüğümüz için!

"Falih Rifki'nin hücumları devam ettikçe, bizim gazetecilik etmekliğimize imkân kalmıyacaktır!" sözü ile, ne demek istediğini anlamıyoruz. Türkiye ancak Kamutay kanunlarının hüküm sürdüğü bir hürriyet memleketidir. Bu memlekette, tevhidci Velid gibi eski şeriat bezirganlarının, alttan alta, kin ve nifak oyunlarını biz, cumuriyet muharrirleri, açığa vururuz. Bu oyunlar kanun yasakları içine girecek bir suikast şeklini aldığı vakit, mahkeme hesab görür. Cumuriyet demek, Türkiyede, vazife, hak ve mesuliyetler devri demektir. İstanbul'da ve İzmir'de bizim partimizden olmayan gazeteler, çok eskidenberi çıkıyor. Bunlar, yolları üzerinde Kamutay kanunlarından başka neye rastgeldiler?

Hakikat budur. Fakat bir yandan nüfuz ve kuvvete sırtışarak, bir yandan kahramanlık süsü takınarak, kimine ağlamalı öksüz dili, kimine yılan dili uzatan karakter-sizin bir adı vardır: L â c h e !

— 2 —

Babasının matbaacı olduğunu söyleyen Velid'in kendisi kimdir? Biz türkçü iken, o şeriatçi idi. Biz cumuriyetçi iken o padişahçı, biz garbçi iken o şarkçı, biz layisizmi ve tefekkür hürriyetini müdafaa ederken, o, halifeci idi. Demek ki başından sonuna kadar, o ve biz, birbiri ile hiç bir temas noktası olmayan iki ayrı safta bulunuyoruz. Türk milletini kurtaran bütün inkılâplar, bu yeşil sancaklı safa karşı kazandığımız zaferlerden ibarettir. İzmir hikâyesinin üstünden, çok zaman geçmemiştir. Velid, her sözünün altında bir fesad, sezinin kuşulanmamızın sebeplerini pek iyi bilir. Kendisine doğru her teşrih bıçağı uzattığımızda, pusularından polisi gören karallılar [eski mazanneyi su] gibi huylanması da bundandır.

Yeni gençlerin eski gazeteleri okumadıklarını düşünerek, bu adı kendi eli, dili, kalemi ve imzası ile onlara takdim edelim. Aşağıda okuyacağımız parçalar, bir arkadaşımın onun mahud gazetelerinden topladığı bir sürü yazı arasından, seçilmiştir. Birkaç mislini de ihtiyat olarak dosyasında saklıyoruz:

1 numaralı rejim düşmanı

«... Görülüyor ki bu mesele hangi noktai nazardan tamik olunursa olunsun, memlekette birdenbire cumuriyet gibi kulaklara bir hayli yabancı gelen bir idarenin tesisini meşru gösterecek bir sebebi hakiki bulunmuyor.

... Ne diyelim? Bu garib ve müşevveş vaziyetler karşısında «Allah cümlemizin encamını hayir eylesin» duasından başka yapacak birşey kalmamıştır. 26 Eylül 1923»

«... Bu vaziyetten çok müteessir, fakat mütehayyir değiliz. Çünkü dünyada nohud ekip de bakla idrak edilmek harikası henüz görülmemiştir. O cihetle intihabat yapanlar, o ameliyei garibe esnasında ne ektilerse bugün onu biçiyorlar. Yalnız idrak olunan ve mahsul demir leblebiye benzior. Ve bu leblebiyi çiğneyip yutmak vazifesi de, bütün bu karışık işlerde, hiç bir sun'u taksiri olmayan zavallı halka, yani bizlere tevaccüh ediyor. İşin asıl fecî ciheti de burasıdır. 19 Birinci teşrin 923»

«... İşte bundan dolaydır ki, biz hakimiyeti milliyeciliği zaman zaman nükseden bir nevi maraz gibi telâkkiye mecbur kalıyoruz. 29 Ağustos 923»

1 numaralı kaytak

«... Mustafa Kemal paşa, Garblık ve şarklılık meselesi hakkında Noye Fraye Presse muhbirine izahat verirken gazetemizi de mevzuu bahs-eylemiş ve hakkımızda şu sözleri söylemiştir:

«Muhafazakar olan ve bu hususta yalnız bulunan Tevhidi Efkâr karşısında türk matbuatının ekseriyeti vardır. Ve bu matbuat Garblaşmak vehesini takip ediyor. Tevhidi Efkâr'ın fikri bizim inkişafımızın Garb usulünde vaki olmasını tadil edemez. Onun hareketi Garb matbuatına karşı bir aksülâmel diye telâkiki edilebilir.»

«... Filhakika muhafazakarlık meselesinde türkçe matbuat meyânında biz infirad halinde gibiyiz. Bilhassa yevmi gazeteler içinde terakki ve tekâmülü hakikinin en müessir vasıtası olan muhafazakarlık mesleğinde bizimle tamamen hemfikir olan hiç bir gazete yoktur. Zaten biz kendi hesab-

(Sonu 5. inci sayfada)

İşaretler

Onun onyedinci yılı

Kur'un dan:

Ulusun birinci sayfasında bir satır: Ulus (Hâkimiyeti Milliye) bugün on yedi yaşına bastı. Hâkimiyeti Milliyenin ilk sayısı müvezzin eline geçtiği gün dünyaya gelenler bugün delikanlıdır. Bu halis, su katılmadık bir inkılâb neslinin ifadesidir.

Hâkimiyeti Milliyenin on yedi yaşına bastığı bize her şeyden önce cumuriyetin hakiki garantisi olan gençlik çağının devamına mal olduğunu, kadromuzda yer aldığını hatırlatır.

” ”

On yedi yıl önceyi hatırlıyorum. O, ilk sayısından itibaren bir ihtilâlün bayrağı olmak misyonunu üstüne almıştı.

Büyük Millet Meclisinin bugünkü parti binasında davasını gördüğü, hükümet müesseselerinin bazan bir bodrumda, bazan bir kağıt sirtında yerleştiği günlerde, bürolar gündüzleri memurlara, geceleri horozlara tünellik ederdi. Askerler bileği taşında ucu sivrilmiş demirleri bez parçalarına sararak süngü yerine kullanır, boş cephaneye sandıkları cepheye kurşun yerine sadece cesaret götürürdü.

Kalpaktı ve kilotlu Ankaranın kalbi o zaman eski Ziraat mektebinde çarpardı.

” ”

Hâkimiyeti Milliyenin Ankara kalesine dünyaya uzanan ihtilâl bayrağı gibi çekildiği günlerde uzaklardan, dağların ardında, denizlerin kıyılarında meçhul âlemlerden belirsiz diyarlardan bir iman gibi kalplere süzülürdü. Ankaradan gelen matbu bayraklar bir dünya ihtilâlinin vahiyleri idi.

Ankarada tek katlı, bir köy misafir odasına benzeyen bina, kasalarıyla, makineleri ile, kumpasları ile, masalarıyla, mürettepleriyle, musahhahleriyle, muharrirleriyle bu ihtilâl vahiylerinin şekillendiği, yazı ve satır haline girdiği yerdi.

Bazan bir muharririn gündüzün yazısını yazdıktan sonra gece mürettebe çarıklık ettiğini, sabaha karşı kolla çevrilen baskı makinesini çevirdiğini görmek, yahut, isli petrol lâmbası veya sonuna gelmiş bir ispermeçet mumunun ışığında devrilmiş bir

sayfa yazısının başı uçunda baş müretteple dertleştiğini görmek günün işiydi. Güneş her şeyi elle işleyen bu atelyeyi hiç bir gün bütün engellere rağmen misyonunu işleyemez halde bulmadı.

Kurşun kalemin çarşından bulunup satın alınması bir mesele olduğu günlerde, harf, matbaa, mürettep, kâğıd mütemadi bir surette enerji kemiren yokluğun ifadesi idi. Ve Ankaranın matbu hale koyduğu sayfalar bir enerjinin zaferi idi.

Istanbuldan en kısa yoldan gazete Ankaraya kırk beş günde gelirdi. Ve tek bir gazete bir tomar evrakın denkenarları, tezkereleri, kayıtları içinde muşambaya sarılmış bir muska halini alırdı.

” ”

Bugün bu anlattıklarımı gülünç, tuhaf, acı bir mübalega sanacaklar vardır.

Bugün bütün hendesenin, ve makinenin senfonisi içinde çalışan Ulus o zaman elimize böyle doğmuştu.

Sadri Ertem

Başbetke

SAVYET BARIŞÇILIĞI

(Başı 1. inci sayfada)

dafaa cihazı hakkında, komite toplantısı fırsatı ile, yeniden aldığımız inancalar bu sebeble bizi sevinmiştir.

Bugüne kadar barış halini, barış cephesinde yer tutmuş olanların samimiliği ve davaya gönülden bağlılığı devam ettirmiştir. Eğer bu cephe, tahrikçiler ve bozgunculara kapılarak, zayıflamış, ve umumî güvenlik maksadı dışında çareler aramağa başlamış olsaydı, 1936 yılına nasıl gireceğimizi, falcıların bile hayali almazdı.

Barış mücadelesi, harb kadar çetin çatışmalar ve her biri ilk görüşte aşılmaz zannolunan zorluklar arasında, göğüs göğüse, geçmiştir. Bütün ümidleri bu mücadelenin zaferine bağlamak, yorulmaksızın, oyuna gelmeksiz, ilerlemek vazifesi, henüz, ehemiyetinden kaybetmiş değildir.

F. R. ATAY

İSTANBUL TELEFONLARI

Üniversitenin sömestr tatili

Istanbul, 14 — Üniversite bugün sömestr tatiline başladı. Tatilde talebeden bir kısmı bir hafta kadar Sipahi Ocağında kayak dersi aldıktan sonra Uludağda kayak tecrübeleri yapacaklardır.

Talebe teşekküllerinin nizamnameleri

Istanbul, 14 — İstanbulda bütün talebe teşekküllerinin nizamnameleri hükümetin talebi üzerine Ankaraya gönderilmiştir.

Belediye ile Evkaf arasında

Istanbul, 14 — Belediye ile evkaf arasındaki anlaşmazlığı halle memur komisyon işini bitiremediğinden müddeti altı ay daha uzatılmıştır.

Konservatuvarda konserler

Istanbul, 14 — Konservatuar profesör ve talebeleri ayrı ayrı on beş günde birer konser vereceklerdir.

Kadastro mektebi

Istanbul, 14 — Kadastro meslek mektebi şubatın ilk haftasında Ankaraya naklediliyor.

* Sovyet Rusya'ya 70 ton zeytin gönderildi.

* Tarife komisyonu elektrik ücretlerini on para indirdi.

Tarım ve merkez muhasebecilikleri

Finans Bakanlığı zat işleri direktörlüğüne tayin edilen B. Cemal den açık bulunan Tarım Bakanlığı muhasebe direktörlüğüne merkez muhasebecisi B. İbrahim'in ve onun yerine de muntazam borçlar muhasebecisi B. Cemal'in tayin edileceği haber alınmıştır.

Bakanlar kurulu toplantısı

Bakanlar Kurulu, dün öğleden sonra, Başbakanlık binasında, toplanmıştır. Toplantı geç vakte kadar sürmüştür.

Yeni beş vilâyetimizde Bazı tayinler yapıldı

Tunceli vilayeti dahil olmak üzere yeniden 5 vilâyet kurulması hakkındaki kanunun meriyet mevkiine girme üzerine İç bakanlık bu vilayetler için gereken hazırlıklara başlamıştır. Bakanlık bu vilayetlere yeni valiler tayin edinceye kadar:

Tunceli vilayeti vali vekâletine Elâziz valisi BB. Tefrik Surur, Bitlis vali vekâletine Bitlis kaymakamı Yahya Ömer, Çoruh vali vekâletine Artvin kaymakamı Hüsnü, Niğde vali vekâletine Çabakçay kaymakamı Recai tayin edilmişlerdir. Hakkâri vali vekâletine ise Beytüşşebab kaymakamının tayini muhtemeldir. Bakanlık yeniden kurulan vilayetlerin valileri tayin edildikten sonra yeniden kurulan (9) kazanın kaymakamlarını tayin edecektir. Yeni vilayetlerin idareî hususîye bütçelerinin hazırlanması için de direktif verilmiştir. Bu vilayetlere emniyet, nüfus, ve hususî idare direktörlerinin de tayini için hazırlıklar yapılmaktadır.

İstanbul buğday piyasası

Bundan bir ay kadar önce İstanbul buğday piyasasında görülen gayri tabii alman tedbirlerle tamamen ortadan kalkmıştır. Son günlerde talep bir derece arttıktan piyasa daha sağlam bir duruma geçmiş ve fiatlarda tabii bir yükselme emaresi görülmüştür.

Tarım Bankasının piyasayı tanzim maksadıyla yumuşak ve sert buğdayların üçte iki ve üçte bir nisbetinde karışık ve en çok olarak 7.24 ve 7.12 kuruş üzerinden satışa arzına karar verdiği haber verilmektedir.

Elma, armud ve portakal satışları

Almanya'ya nümune olarak gönderilen elmalar bu memleket piyasalarında beğenilmesi üzerine yeni siparişler alınmıştır. Son hafta içinde alman siparişlerden 1400 sandık gönderilmiştir. Yeniden derhal teslim şartıyla 10 bin sandıklık satış için bir türk evinin bir alman ticarethanesiyle mutabık kaldığı Türkofise bildirilmiştir. Filistin gönderilen ufak ambalajlı elmalarımız da büyük rağbet gördüğü haber verilmektedir. Samsun mmtakasında elma ihracatına devam olunmaktadır. İskenderiyyeye 1087 sandık Karadeniz elması, 190 sandık Niğde elması ve 150 sandık da Malatya armudu gitmiştir. Bunlar İskenderiyyede çok iyi fiatlarla satılmıştır. Kösten çek yolu üzerinden Almanya'ya gönderilen elmalar sağlam olarak yerlerine vasıl olmuştur.

Almanya'ya gene tecrübe mahiyetinde 150 sandık portakal gönderilmiştir. Elmalarımız gibi portakallarımızın da büyük bir ehemiyet kazanacakları şüphesiz sayılmaktadır. Türk ve alman firmaları arasında portakal üzerinde de iş olacağı umulmaktadır.

Öğretmenler için konferanslar

Kültür Bakanlığının Ankara öğretmenleri için hazırladığı seri konferanslardan birisi, bugün Halkevinde saat 16.30 da öğretmen B. Hasip Ahmed tarafından 'terbiyede yenilikler', mevzuu üzerinde verilecektir.

Üçüncü umumî müfettişlik istatistik direktörlüğü

Üçüncü umumî müfettişlik istatistik direktörlüğüne Başbakanlık neşriyat direktör muavini B. Şükrü tayin edilmiştir.

Nüfus genel direktör muavinliğine mülkiye müfettişlerinden B. Muzafer tayin edilmiştir.

"Ulus", un Dil Yazıları

(Başı 1. inci sayfada)

İklî ses kategorilerinin teşekkülü daha muahhardır.

Aşağıda göreceğimiz izahlardan anlaşılacaktır ki, Fizyoloji ve Biyoloji sahalarında yapılan muhtelif tetkiklerle tecrübeler, "Güneş-Dil" fonetiğinin bu beş prensipini, hiç bir tereddüde imkân bırakmayacak bir kat'iyetle, teyit, etmektedir.

Vokalin Eskiğiği

Vokal, ses borusundan nefesin dışarı verilmesiyle teşekkül eder. Dil ve dudak gibi âzanın iştiraki olmaksızın yalnız nefesin ağızdan çıkmasıyla hasıl olan en basit ve en iptidai vokal (a) dır; bununla beraber, diğer vokallerin teşkilinde tesbit edilen dil ve dudak rolleri de, konsonların teşekkülünde olduğu kadar karışık değildir. Klâsik dilci (Meillet) bile bu vaziyeti tesbit etmiştir [1]. Onun için vokale "Kolay" yahut "Sade" ve konsona "Güç" yahut "Karışık" vasıfları bile izafe edilebilir.

Bu vaziyete göre dilin menşeinde, yani ses cihazının henüz muahhar tekâmüllerini idrâk etmemiş olduğu devirlerde çıkabilen ilk seslerin herhalde en sade sesler olması pek tabiidir. On dokuzuncu asırdan beri muhtelif cihazlarla yapılan tecrübeler hep bu esası teyit etmiştir. En mühim tecrübeler, (Kempelen) ile (Robert Willis) in tecrübeleridir: bunların birincisi, icabında daraltılabilen

[1] Meillet, "Introduction à l'étude comparative des langues indo-européennes", s. 126.

geniş ağızlı bir boru yapmış ve bu boruyu ihtizaz halinde bulunan bir org düdüğünün üzerine koyduğu zaman - borunun ağızına verilen vaziyete göre - "a", "o", "u" ve "e" vokallerini meydana getirmiştir.

İkincisi, yani (Robert Willis) ismindeki ingiliz fizikçisi de 1828 tarihinde bir düdüğü vibratör ve istenildiği kadar uzatılabilen bir boruyu da rezonatör olarak kullanmış ve bu suretle "a", "o", "u", "i" ve "e" şeklinde beş vokal elde etmiştir. Tabii bu tecrübelerin verdiği netice, insanda ses cihazının teşekkülü itibarıyla en tabii ve iptidai fonemlerin vokallerden ibaret olduğunu gösterir. Aynı sebepten dolayı hayvan seslerinde de hâkim olan vokallerdir.

Bu hale göre, "Güneş - Dil" kanununun vokal teşekkülünü konsondan evvel gösteren esasî, fizik tecrübeleriyle taayyün eden kat'î bir vaziyete istinat ediyor demektir.

Ana Vokal

Bütün dilleri bir kül halinde ele alan âlimler, insanda ses borusunun aldığı muhtelif vaziyetlere göre tam 36 vokal bulunduğunu tesbit etmişlerdir. Tabii bu vaziyet, menşe devirlerinden itibaren muhtelif âmillerin tesiri altında birçok yeni vokaller teşekkülünden mütevellittir. Bu hususta en mühim âmîl, ana vokallerin birleşmesinden bir takım melez vokaller hasıl olmasındır. Onun için bu 36 vokal sistemi esas itibarıyla iki kısımdan mürekkep demektir:

Birinci kısım ana vokal'lerden, ikinci kısım da melez yahut mürekkep vokallerden teşekkül eder. Lisaniyat ve Fizyoloji âlimleri vokallerin üç fonemden ibaret olduğunda ittifak etmekte olduklarından, bütün beşer dillerinde sayılan 36 vokalin 33 ü muahhar teşekküller demektir.

Son zamanlarda bu meseleyi Fizyoloji ve Fizik bakımından en ciddi surette tetkik eden âlim, ital yan profesörü (Dr. Pietro Tullio)dur. "Cagliari" üniversitesinin Fizyoloji enstitüsü direktörü olan bu mühim âlimin italyanca "Kulak, dil ve yazının teşekkülü" ismindeki eserinin (Dr. Auguste Lelink) tarafından neşredilen Almanca tercümesinin 381 inci safesinden itibaren, "Fonemler ve bunların teşekkül mekanizmaları" hakkında ilmin en son telakkileri tesbit edilmektedir [2]. (Tullio) bu eserinde yukarıda bahsettiğimiz üç ana vokali (a-u-i) şeklinde tesbit etmiştir [3]. Meselâ sanskrit dilinde ana vokaller bu üç sestene ibarettir [4]. Fakat bunların biri-

[2] Das Ohr und die Entstehung der Sprache und Schrift, 1929, Viyana basması.

[3] Buralarda ve makalenin alt taraflarında avrupalı dilcilerinden naklen alınan vokaller içinde, (1) vokali yoktur. Ayrıca izah edileceği üzere, Avrupa dillerinde bu vokalli ses varsa da harfi olmadıktan, Avrupa dilcileri hep (i) den bahsederler. Bunların çoğu ve daha orijinali (ı) olacağına şüphe yoktur.

[4] Tullio, aynı eser, s. 381.; Oppert, "Grammaire sanscrite", s. 2.

birinden ayrı olarak dilin menşei-ne çıkacak kadar müstakil birer mevcudiyete malik olmadıkları da tesbit edilmiştir: (Scaligero) ya göre bu üç vokalin en eskisi (a) dır.

Bu vaziyet, küçük çocukların çıkardıkları ilk sesler üzerinde tesbit edilmiş olduğu gibi, "dil vaziyeti sükûn haline en fazla yaklaştığı sırada" çıkan tabii sesin (a) olması da bu fonemin iptidailiğine kat'î bir delil sayılmaktadır. Onun için (Vendryes) bütün vokalleri (a) nın dil ve dudak hareketlerinden mütevellit muhtelif istihaleleri şeklinde gösterir [5]. (Tullio) ya göre (a-ö-ü-e-i) vokalleri hep ana vokal olan (a) nın birinci vokal kategorisini teşkil eden (u-i) fonemleriyle kaynaşmasından hasıl olmuştur [6]. (Lepsius), (Vektor), (Hellweg), (Gutzmann) ve (Chladny) gibi âlimler de tertib ettikleri şemalarda ana vokali (a) göstermekte ittifak etmişler, yalnız diğer vokallerin tertibinde ihtilafa düşmüşlerdir.

Hollandalı (Van Ginneken) e göre (a-u-i) ana sesinin kaynaşma şekilleriyle verdikleri neticeler şöyledir: (i + u = ü), (i + a = e), (u + a = o) şeklini alır. Bu tali vokallerden (o) ile (e) nin kaynaşmasından da (ö) hasıl olur [7]. Onun için bu âlime göre muhtelif dillerde vokal sisteminin zenginleşmesi demek, "Ana vokal

[5] J. Vendryes, "Le langage", s. 24-25.

[6] Tullio, s. 381 - 382.

[7] J. van Ginneken, "La biologie de la base d'articulation", Psychologie du langage, 1933 Paris basması, s. 267.

lerin kaynaşmasından ara vokaller hasıl olması" demektir.

Bu (van Ginneken), fonetik meselelerini Biyoloji kanunlarıyla izaha teşebbüs etmiş nadir âlimlerdendir. Bilhassa bu meselede meşhur (Mendel) in veraset kanunlarını esas ittihaz etmiştir. Çünkü onun fikrinde iklim ve ihtilâlin ses cihazı ve netice itibarıyla muahhar fonemlerin teşekkülü üzerinde çok vazih tesirleri vardır. Bu tesirler, (Mendel) kanunlarıyla çok kolay izah edilebilir: (Mendel) in çiçekler üzerinde yaptığı tecrübelerden çıkan veraset kanunlarına göre "Bir kırmızı ve bir beyaz çiçeğin tenasülünden doğan birinci nesil pembe; bu pembe çiçekler de kendi aralarında tenasül ettirilecek olursa, dörtte iki pembe, dörtte bir kırmızı ve dörtte bir de beyaz çiçek elde edilir ve bu suretle ikinci nesil yüzde elli nisbetinde aslına rücu etmiş olur; bu nisbet, daha sonraki nesillerde yüzde yetmiş beş ve saireye çıkmak suretiyle melezler hep asıllarına rücu ederler".

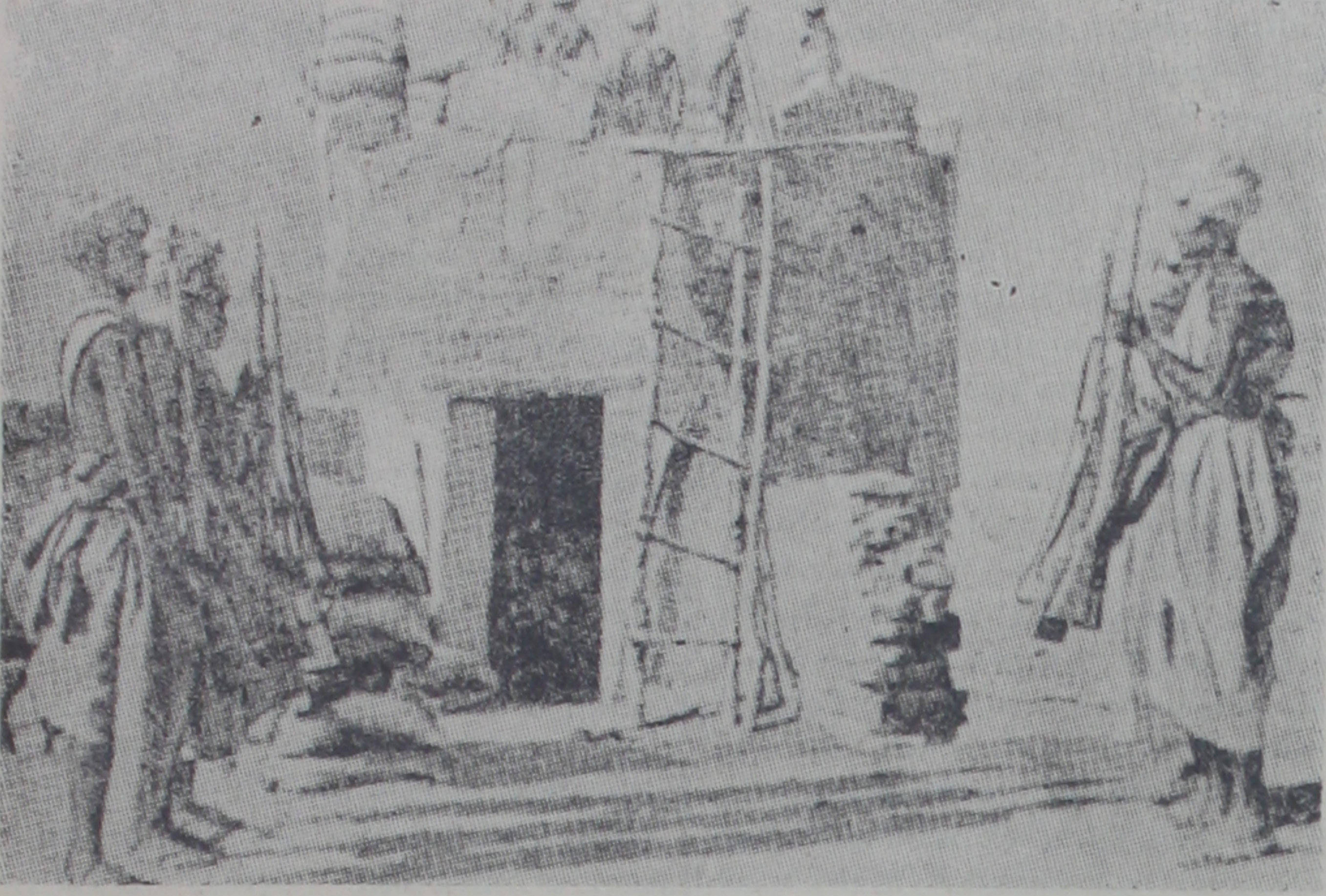
(Van Ginneken) in izahına göre, ırk ihtilâllarının ses cihazları üzerindeki tesirlerinden doğan melez fonemler de işte bu kanuna tabiidir. Hollandalı âlim bu vaziyeti muhtelif dillerin vokal ve konson grupları üzerinde de tesbite çalışmıştır. Elde ettiği neticeler, muhtelif grupların vokal sistemlerinde galip unsur olarak, hep, "Güneş - Dil" kanununun ana vokali gösterdiği, (a) fonemini meydana çıkarmak itibarıyla, bizim için hususî bir ehemmiyeti haizdir.

İsmail Hâmi DANIŞMENT

[Bu yazının alt tarafını yarınki sayımızda okuyunuz.]

Cenup cephesinde büyük hâdiseler bekleniyor

Habeş askerleri arasında çıkan bir isyan bastırılmış ve elli kişi idam edilmiş

Ogaden cephesinde italyan ileri karakolları nöbet değiştiriyorlar.

Londra, 14 (A.A.) — Röyter: Cenupta italyan generali Graziani'nin yakında yapacağı hareketler beklenmektedir.

Şimalde ise Makalle mntakasında habeşlerin giriştikleri hareket devam etmektedir. Burada habeşler tekrar italyan hatlarını yarmak teşebbüsünde bulunmuşlardır.

Eritre kaynaklarından alınan habere göre, habeşlerin Tembien'de ve Makallenin cenubunda yaptıkları hücumlar şiddetli bir çarpışmadan sonra püskürtülmüştür. Bu çarpışmalarda italyan hafif topçusu ve hava kuvvetleri düşmana ağır zayıt vermişlerdir.

Makallenin cenubunda keşif hareketi yapan bir italyan müfrezesi habeşlerin bir erzak kolunu basmışlar ve şiddetli bir çarpışmadan sonra muhafızları kısmen öldürmüşler ve kalanları da kaçmağa mecbur etmişlerdir. Erzak kolu italyanların eline düşmüştür.

Eritre mahfillerinde dolaşan bir sayıya göre, Makallenin garp taraf-

larında bir takım habeş muhripleri isyan etmişlerdir. Fakat isyan kanlı bir tarzda bastırılmış ve 50 kişi idam olunmuştur.

Adisababadan gelen bir telgrafa, göre, italyan tayyarelerinin 11 sonkânunda Tsana gölünün 120 kilometre şimalinde bulunan Debat'ı bombardımanlarında hiç kimse ölmemiştir.

Röyter ajansının Mogadişovo'da, italyan kuvvetleri nezdindeki muhabirinin bildirdiğine göre, cenupta pek yakında ehemiyetli hâdiseler olacaktır. General Graziani'nin büyük bir taarruz yapması bekleniyor. Taarruzun katı istikameti belli değilse de Ciciğa ve Harrar'a giden en kestirme ve kolay yol Fafan ve Jerrer nehirlerinin vadileridir.

Şimdiki halde italyan cephesi Valadeh'den sol cenahta Danot'un birkaç kilometre kadar ötesine kadar uzanmakta, sağ cenahta Gabba, Badudanan ve Gabridihariden ve şimalde doğru da Gerlogubi ve Uual'dan geçmektedir.

İtalyanların vaziyeti her iki cephede de güçlesiyormuş

Adisababa, 14 (A.A.) — Habeş mahfillerinden alınan haberlere göre, her iki cephede de vaziyet gün den güne italyanlar için daha güçleşmektedir.

Şimal cephesinde şiddetli ve sürekli yağmurlar, italyan kuvvetlerinin geri çekilmesi veya herhangi bir harekette bulunması imkânlarını tamamıyla ortadan kaldırmıştır. Habeş kuvvetleri ağır zayıt vermek istemediklerinden italyanların müstahkem mevzilerine cepheden hücum etmiyorlar.

Askeri mahfillerdeki kanaata göre, bu mevzilerde bulunan kuvvetler er, geç teslim olmak mecburiyetindedir. Çünkü geri çekilmelikleri gibi yardımcı kuvvetler de alamaktadırlar. Bütün yollar, batak haline gelmiştir. Arabalar çamurlara saplanıp kalıyorlar. Bununla beraber italyan kuvvetleri topçu ve hava kuvvetlerinin yardımı ile buldukları güç mevkinen kurtulmaya çalışıyorlar. Habeşler, ilk hatlardaki kuvvetlerini tazeleriyle boynuna değiştirmektedirler.

Her şeye rağmen çarpışmalar şiddetle devam etmekte ve Makallenin şimali garbisinde ve Aksum bölgesinde her iki taraf ağır kayıplar vermektedir.

Cenup cephesinde italyanlar Ogaden bölgesini boşalttıktan sonra şimdiki Bale bölgesinden ilerlemek için harekete hazırlanıyorlar. Kuş uçuşu 600 kilometre olan Dolo-Adisababa yolu önce 250 kilometre genişliğinde bataklık ve susuz çöllerden geçmekte ve sonra da yüksek dağlık topraklara varmaktadır. İşte 160.000 habeşlinin mevzi aldıkları yer, bu dağlık topraklardır. Habeş askerleri gayet iyi teçhiz edilmiş olup çok kuvvetli bir mukavemet

göstermek kararındadırlar. Daha şimdiden Ras Destanın ordusu Dolo mntakasında sık sık mukabil taarruz yapmaktadır.

Yağmursuz geçen son iki gün içinde italyan keşif tayyareleri büyük bir faaliyet göstermiştir.

Şimal cephesinde uçuşlarını Desise'ye kadar ve cenup cephesinde de Sasabaneh'e kadar götürmüşlerdir.

Öteki bölgelerde ehemiyetli bir şey olmamıştır.

Habeşler Makalle'ye taarruz edeceklermiş

Adisababa, 14 (A.A.) — Pek yakında habeşlerin Makalle'ye karşı bir taarruz hareketi yapacakları haber verilmektedir. Hatta bu taarruzun bu saatte başlamış olması ihtimali bile vardır. Decaz Kadede'ye yeni takviye kıtaları ile Auassa bölgesini bırakarak Tigre cephesine gitmek emri verilmiştir.

Habeşlerin Aksum yakınında dört italyan tayyaresi ile 12 motosiklet zaptetmiş oldukları haber verilmektedir.

Habeşistandaki kızılhaç heyetlerinin vaziyeti ne olacak?

Stokholm, 14 (A.A.) — İsveç elçisi tarafından dün italyan dış bakan müsteşarına yapılan ziyaret hakkında "Dagens Niheter" in iyi bir kaynaktan öğrendiğine göre, Dolodaki İsveç hastahanesinin bombardımanının bütün tafsilatıyla belli olması üzerine İsveç tarafından yapılan katı teşebbüsü Musolini öğrenmiştir. Bu teşebbüsün neticesi henüz belli değildir. İsveç hükümeti bu teşebbüsünü kızılhaçın isteği üzerine yapmış değildir.

DIŞ HABERLER

Balkan antantı ekonomi konseyi

Aynı on yedisinde toplanıyor

Bükreş, 14 (A.A.) — Balkan Antantı ekonomi konseyi, 17 ikinci cikanunda Bükreşte toplanacaktır. Müzakere ruznamesinde yalnız genel ekonomik siyasa meseleleri değil, aynı zamanda Balkan memleketleri arasındaki mübadeleleri alâ kadar eden meseleler de vardır.

Müzakerelerin mevzuunu teşkil edecek olan meseleler, şunlardır:

1 — Romanya, Türkiye, Yunanistan ve Yugoslavya arasında emtia mübadelelerini artırmağa matuf ekonomik bir plân tanzimi,

2 — Demiryolları idarelerinin teşriki mesaisi,

3 — Balkan Antantı azasından olan memleketler arasında muntazam hava münakalatı vücuda getirilmesi,

4 — Turizm için kolaylıklar.

B. Piyer Laval

Bakanlar Meclisinde iç ve dış vaziyeti anlattı.

Paris, 14 (A.A.) — Cumur reisinin başkanlığında toplanmış olan bakanlar meclisinde B. Laval dış siyasa hakkında etraflı izahlar vermiştir. Mumaileyh, Romadaki fransız büyük elçisi kont dö Şambrön ile Paristeki italyan büyük elçisi B. Çerutti'nin kendisine habeş anlaşmazlığı hakkında tebliğ etmiş oldukları malûmatı bildirmiştir.

Uzlaştırma ve yahut zecri tedbirleri şiddetlendirme sahasında yeni hiç bir unsur ortaya çıkmamış olduğu sanılmaktadır.

B. Laval, devletin otorite ve kredisini bozan siyasal kararsızlığa son vermek için mümkün olduğu kadar yakın bir zamanda icrasını arzu etmekte olduğu yeni secim hakkında da izahlar vermiştir. Mumaileyh, teşrii seçimin 22 ve 29 mart tarihlerinde icrasını ve sayıtlar kurulunun salahiyyet ve vazifesinin 20 nisan tarihinde sona ermesini arzu etmektedir. Ancak bu bapta meclisin ekseriyetinin arzusuna göre hareket edecektir.

Başbakanın kabul edilmesinin işlerin revaç bulmasına pek ziyade müsait bir hava vücuda getirmiş olduğunu söylemiştir.

B. Laval, bu toplantıdan evel B. Eryo ile görüşmüştür.

Parlamente açıldı.

Paris, 14 (A.A.) — Mebuslar meclisi bugün öğleden sonra çalışmalarına tekrar başlamıştır. B. Buisson 387 mebusun 319 unun reyile tekrar başkan seçilmiştir. B. Buisson bu suretle arka arkasına 16 ncı defa olarak başkan seçilmiştir.

Mevzuubahs olan mesele umumiyetle kızılhaçın Habeşistandaki vaziyetini ne olacağını kestirmektedir. İsveç, Norveç, Finlandiya ve Holanda — bu devletler Habeşistana sibiye heyetleri göndermişlerdir. — müşterek bir teşebbüste bulunarak İtalyanın bazen tehdidkâr ve bazen tatminkâr sözlerle şimdikiye kadar gizli tuttuğu fikirlerini öğrenmek istiyecelerdir.

Bir bombardıman

Adisababa, 14 (A.A.) — İtalyan uçakları, bu sabah Ogaden cephesinde Anele su merkezini bombardıman etmişlerdir. Nufuşça telefât olup olmadığı belli değildir.

Bu gibi bombardımanların askerlik bakımından hiç bir ehemiyeti yoktur, zira buraları ancak kulübelde oturan bir takım kimselerin buldukları yerlerdir. Manevi tesir ise hiçtir, çünkü buralarda oturanlar motorlerin sesini işitir işitmez kılınlar ve çamlıklara dağılmaktadırlar. Bundan dolayı pek az kişi ölmektedir.

Deniz konferansı, Japonya ve İngiltere

(Baş 1. inci sayfada)

lantlarında kararlaştırılmıştır. Japonlar bazı tefferuat hakkında Tokyodan talimat beklediklerini bildirmişlerdir.

Sabah gazetelerinin düşüncesine göre, âni bir krizin önüne geçmek için yapılan bütün gayretlere rağmen vaziyet çok ağırdır.

Morning Post gazetesi diyor ki: "Japonların bu isteğine saik olan şey İngilterenin yaptığı bir ihtar. İngiltere, konferans suya düşüğü takdirde bunun bütün mesuliyetinin Japonyaya ait olacağını bildirmiştir."

Tokyo, 14 (A.A.) — Japon gazeteleri hususi sayılar çıkararak Japonya deniz konferansından çekilirse görüşmelerin duracağını yazmaktadırlar.

Deniz mahfillerinde söylendiğine göre, konferans İngiltere, Japonya ve Amerika arasındaki görüş anlaşmazlığını tebarüz ettiriyor. Beş devlet arasındaki konferans artık nihayet bulmuş sayılabılır. Bundan böyle Japonya diğer dört devletin ne yapacağı ile alakalanmayacaktır.

Çinle japon arasında bir ittifak

Tokyo, 14 (A.A.) — Nikiniki gazetesine göre, yüksek japon devlet adamlarından birisi dün başbakan ile yapmış olduğu bir görüşme sırasında Japonya ile Çin arasında tecavüzi ve tedafüi bir ittifak yapılması lüzumunda ısrar etmiştir.

Japon delegasyonu bugün konferanstan çekiliyor.

Londra, 14 (A.A.) — Japon delegelerinin deniz konferansını terketmek niyetinde olduklarını diğer delegasyonlara bildirmiş oldukları daber verilmiştir. Bu karar, konferansın yarınki celsesinde yerine getirilecektir. Japon delegasyonu, konferanstan çekildiğini resmen bildirecek ve bu çekilmenin sebeplerini anlatacaktır.

Havas ajansının muhabiri, müzakerelere ingiliz, amerikan fransız ve ital-

yan delegasyonları arasında devam edilmesi ihtimali olduğunu haber almıştır. mel bir anlaşma yapmaktan uzaklaşırken bu karar esefle karşılanmaktadır. 1

Paristeki düşünce

Paris, 14 (A.A.) — Japon heyeti muadhasasının Londradan hareket için verdiği karar burada resmi ve diplomatik mahfillerde az çok heyecan uyandırmıştır. Dünyanın en kuvvetli deniz devletlerinden biri olan Japonyayı muhte-

Konferans, Japonya çekildikten sonra da devam edecek..

Londra, 14 (A.A.) — Deniz konferansındaki ingiliz ve amerikan delegasyonlarının bugün yaptıkları hususi toplantı çok samimi bir hava içinde geçmiştir. Şurası muhakkak ki, Japonyanın hareketi İngiltere ile Amerika arasındaki münasebetleri sıkılaştırmıştır.

Japonyanın silah müsaviligi talebi üzerinde görüşmelere hemen yarınki toplantıda başlanacaktır. Fakat bütün delegasyonları bu teklife muhalefetlerini teklid edeceklerdir. Bundan ötesi japonlara aid bir meseledir.

İngiliz - amerikan delegasyonları konferansa devam hususunda tamamiyle mutabık bulunuyorlar ve Fransa ile İtalya da konferansın dört devlet arasında çalışmalarına devam etmesini tasvib eylemektedirler.

... Fakat Japonya bunu kabul etmiyor.

Londra, 14 (A.A.) — Pres Asosiyeyşinin aldığı malûmata göre japon delegasyonu, deniz konferansının kendisinden sonra da devam edeceğini protesto etmiştir. Delegasyon, bir beşler konferansının dörtler konferansı halinde devam edileceğini iddia ediyor. İngiliz ve amerikan hukukçuları bu iddiayı reddetmişlerdir.

Amerika mahfilleri, bir taraftan Japonyanın ayrılmasından eseflenmekle beraber, öte taraftan da silâhların müşterek tahdid gibi tatbiki pek az mümkün bir teklifin programdan çıkmasından memnundurlar.

İngiliz kabinesinin toplantısından sonra

Fransız ve İngiliz genel kurmayları anlaşmışlar

Londra, 14 (A.A.) — Morning Post gazetesine göre milli müdafaa meclisi halinde Baldwin'ın başkanlığında toplanan kabine komisyonu İngilterenin umumi askeri vaziyetini ve hele Akdenizde ve Mısırda strateji vaziyetini gözden geçirmiştir.

Londra, 14 (A.A.) — Deyli Telgraf gazetesinin güvenilir bir kaynaktan aldığı bir habere göre, ingiliz ve fransız kurmayları arasında yapılan müzakereler, İngiltere Akdenizde veya komşu mntakalarda bir taarruza uğradığı takdirde Fransanın çok zayıf bir işbirliğini temin etmekle neticelenmiştir. Bu anlaşmaya göre, İngiltere Fransanın deniz üslerinden ve doklarından istifade edecektir. Fransız ordusu ancak tedafüi bir vaziyet alacak ve son iki sınıf bir emirname ile silah altına çağırılacaktır. Hava sahasında da ingiliz hava kuvvetleri fransız hava muhabere işaretlerinden istifade edecek ve Fransa İtalyadan bir hava

kuvveti İngiltereye gitmek üzere Fransadan geçerse derhal ingiliz makama... haber verecektir.

Bir İngiliz filosofunun seyahati.

Londra, 14 (A.A.) — Amirallik ilkbaharda bir İngiliz filosofunun yapaacağı yolculuk hakkında şu programı neşretmiştir:

"İki zirhlî, bir tayyare gemisi, üç kruvazör ve 10 torpidodan mürekkep 16 parçalık bir filo 17 sonkânundan 22 sonkânuna kadar Arosa körfezinde toplanacak ve 24 sonkânundan 3 şubatı kadar da Cebelütanık'a gelecektir. Bu filo Mader ve Palmas'a ve kısmen de Kazablanka'ya gidecektir."

Kıral Karol

Belgrad'dan Bükreşe döndü.

Bükreş, 14 (A.A.) — Yugoslavya kralı ailesine hususi bir ziyarete bulunmuş olan kral Karol dün akşam saat 20 de Belgrad'dan Bükreşe dönmüştür.

Sovyet merkezi icra komitesinde

Moskova, 14 (A.A.) — Merkezi İcra Komitesi bugün 1936 ekonomik plânı hakkında müzakeresini bitirmiştir. Komite, ittifakla kabul ettiği karar suretinde:

1 — Sovyetler Birliği hükümetinin iç ve dış siyasesini, 2 — İkinci beş senelik plânın dördüncü senesi olan 1936 ya ait olarak komiserler kurulunun verdiği milli ekonomik plânı tasvib etmiştir.

Düşünüşler.

Beyaz perdenin sanatkârdan aradığı meziyet

İki yıldır sanat kudreti ve sinema âleminde birbirini takip eden muvaffakiyetleri hakkında yabancı gazetelerde sürüyle neşriyata rastlamış olduğumuz genç kadın artist Katerin Hepburn'u -oldukça uzamış olan bir gecikmeyle- nihayet Ankara'da seyredibildik. Hayli kötü bir yağm filmi memlekete getirmekte telaşlı bir acele gösteren sinemacılarımızın neden bazan böyle en değerli ve en fazla sükse yapmış eserleri almakta geçtiklerini bilmiyoruz; fakat, bu sanatkârın, daha önce geçirilmiş ve daha fazla alâka uyanırmış olan « Küçük kadın » isimli eserini memleketimizde görememiş olmamıza rağmen, bu defa seyrettiğimiz « Aşk senfonisi » nde gösterdiği muvaffakiyet, onun hakkında okuduklarımızın reklâm balonlarından ibaret olmadığını bize anlattı.

Beyaz perdenin en beğenilen ve en tecrübeli erkeklerinden biri olan Charles Boyer'in karşısında sönük kalmak şöyle dursun, tam tersine, onu sanatının nâdir erişilir olgunluğu altında adeta ezen bu kadın, muvaffakiyetiyle de, sinemanın, perde üzerinde görüneceklerden aradığı beyaz meziyet hakkındaki kanaatimizi kuvvetlendiriyor.

Bu meziyet ne çok güzel olmak, ne çok iyi konuşmak, ne çok mahzun veya neşeli olmak; hayır, bunların hiç biri değil, yüksek bir mimik sanatına sahip olmaktır.

Fizyonominin aldığı ayrı ayrı bin türlü ifadelerin sanatı olan mimik, öğretilmesi en az mümkün olan ve daha çok doğuştan ve istidattan gelen bir kabiliyettir.

Tiyatro mekteplerinin ders programına girmiş olmasına rağmen, mimik, sahnede birinci derecede bir unsur olarak rol oynamaz. Sebabi de gayet basittir :

Aktörlerle seyircileri birbirlerinden ayıran mesafe bir insan yüzündeki ifadelerin bunlar tarafından lâyiqliyle görülmesine ve tadılmasına imkân vermez. Fakat sinma, hususî bir kabiliyetle, bu mahzuru ortadan kaldırmış, ve insan yüzündeki en ufak hattın en ince manasına kadar beyaz perdede görülmesini temin etmiştir.

Bir yüzü, hattâ bazan bir yüzün küçük bir kısmını perde hacminde büyüten objektif, tereddüt, ihtiras, nefret, kin, bezginlik v. s. gibi türlü türlü hislerin yüze aksediş şekillerini bütün teferrüatıyla anlatmak hasasına sahiptir.

Sahnede zaafı veya suniliği pek farkedilmeyen yüz ifadesi, bu itibardır ki sinemada, sanatkârın mu-

vaffakiyeti üzerinde birinci derecede tesir yapan bir unsur haline gelmiştir.

Beyaz perdenin kahramanlarını göz önüne getiriniz : Marlen Dietrich, Greta Garbo ve bunlara Katerin Hepburn'u ilâve ediniz, sonra da bunlarda muvaffakiyetlerini temin eden müşterek bir meziyet arayınız, mimik'i bulacaksınız.

İnsan sesi gibi, insan yüzü de başlı başına bir âlem, bir musiki aletidir. Ve insan yüzü, yine insan sesi gibi, ancak doğuştan alınan bir kabiliyetle bize, harikulâde musikisini dinletebilir. Dudaklardan fırlayan bir nağme, onu takip eden ân zarfında havada kaybolmuştur, yüzün aldığı bir ifade nağmesi de ancak bir anlık bir hayata sahiptir.

Sinema perdesi, insandaki bu iki sanat ve güzellik hazinesinin ifadelerini bir beyaz serid üzerine tesbit ederek kaybolmaktan kurtarmakla insanlığa büyük bir hizmette bulunmuştur.

Tiyatro ve sinema, sanatkârdan aradıkları ana vasıfta birbirlerinden ayrılıyorlar, bu farklarını daha iyi takdir ettikleri nisbette birbirinden ayrı ve müstakil iki sanat kolu halinde muvaffakiyetle çalışacaklardır. Sinemanın muvaffak eserleri, makinenin yarattığı bu yeni sanatın kendini nerede araması ve bulması lâzım geldiğini bize anlatan vesikâldır.

Yaşar NABI

Amerikalı endüstriyel — Hello, üç bin kilo dinamit sevkedeceksiniz, tabii bitaraf devlete!
La Repüblük'ten

Yabancı gazetelerde okuduklarımız

Emperyalist bir sosyalizm

La Repüblük gazetesinde Piyer Dominik yazıyor :

Mevzuu bahsolan İtalyan rejimidir. Yukarıdaki tâbir « Jurne Endüstriyel » gazetesine aittir ve doğrudur. Bizim en ciddi sendikalist şeflerimizden biri bir İtalyan sendikalist şefinden şu izahları dinlemiştik :

« Musolini mi ? O, harbtan önce olduğu gibi kalmıştır; yani bir sosyalist. Hattâ Marksizm'le mücadele ettiği zaman bile bir sosyalisttir. Artık krallık aleyhdarı değildir, çünkü krallığı burbundan tutup ardından sürüklemektedir. Kilise aleyhdarı değildir, çünkü kiliseyi, hiç olmazsa İtalyan kilisesini hususî gayeleri hizmetinde kullanmaktadır; hattâ kendine artık burjuva aleyhdarı bile dememektedir. Çünkü, kendisi bütün İtalyanların Duçesi bulunurken bu iyi kaçmazdı; fakat o bize sosyalist bir İtalya inşa etti ve kendisi ortadan kaybolduğu zaman bu sosyalist İtalya, sıcak ve taze, bize kalacaktır.

« O gün, Musolininin enternasyonal sosyalizm için hem de şuurlu bir şekilde çalışmış olduğu fark edilecektir. »

Memleketini iyi tanıyan ve ancak Musolininin faşist bir İtalya kurmak-

ta olduğunu takdir ettiği için faşizme itibak etmiş ve Musolininin emri altına girmiş olan bu adamın görüşünü kaydedelim. Esasen bir kaç seneden beri bitaraf müşahitler, İtalyanın gitgide devletçi bir kolektivizme doğru gittiğini bize anlatıyorlar mıydı ? Bilmiyor muyuz ki kapitalizmin siyasî kudreti İtalyada hemen sıfıra inmiştir; endüstricilerin faaliyeti orada pek sıkı bir kontrola tâbidir, ekser hallerde bu endüstriciler kendi fabrikalarında bir nevi müdür gibi bir şey olmuşlar ve hiç bir fayda temin etmeden vaziyetin bütün mahzurlarını kendi hesaplarına muhafaza etmişlerdir.

B. Kerillis'in bu meseleden dehşete düşerek yirmi sene sonra, içtimâî bakımdan, İtalya ile Sovyetler Birliği arasında bir fark kalmıyacağını söylediğini görmüştük. Muhafazakâr B. Kerillis bu suretle bizim sendikalist İtalyanımızın görüşüne birleşiyor. Ve başka bir şahadete de ihtiyaç varsa işte Jurne Endüstriyel gazetesinin şu satırları :

« Geçen mayısta, yabancı dövizlerin taksiminin kontrol etmek üzere kurulmuş olan kambiyo mürakabe heyeti, kambiyo enstitüsü servisleri, korpurasyonlar bakanlığında kambiyo müdürlüğü, maden ve yakacak ithalâtı ofisi bundan böyle yeni « kambiyo ve mübadele » müsteşarlığında birleştirilecektir.

« İtalyan ticaretinin umumî heyeti böylece sıkı bir surette nizamlanmış olacaktır.

« Taymis'in Roma aytarı, habes seferinin, muhafazakâr deflasyon siyasetine bir son vermiş ve ekspanسیونist bir siyasaya yol açmış olduğunu temin ediyor. Lireti düşürmemeyi doğru bulan ve korpurasyonlar sisteminin sertliği yüzünden kendiliğinden bir iç enflasyonu elde edemediği için, B. Musolini bir-ten bire 1934 de bildirdiği tasarruf siyasetine bir son vermek « Sömürge New Deal'i » ni kabul etti. Silâh siparişleri ve seferin kendisi gerekli mahreçleri vermiş oldu.

« Bununla beraber tasarruf siyasetinden vaz geçerek memlekette ve sömürgelerde büyük işler siyasetine giriş son aylarda ve hattâ habes seferinden itibaren başlamış değildir. Yeni olan budur ki, gitgide sömürgeler sahasına götürülen büyük işler siyaseti, hususî teşebbüsler burada büyük bir rol oynamadığı için gitgide bir devlet teşebbüsü olacaktır. »

Ve Jurne Endüstriyel şu neticeye varıyor :

« Bu açıkça emperyalist bir sosyalizmdir. Ve bu bilhassa trajik bir tedbirdir. »

İtalyanın ekonomik siyasetinin eski liberal kapitalizmi muhafaza edenlerin hoşuna gitmemesi kolayca anlaşılır. Şu halde « trajik tedbir » sözünü ihmal edelim. Gerçi bu trajiktir, ve her tedbirde biraz tehlike hissesi vardır, hem sonra İtalya, bilhassa nazik bir vaziyette baş vurmuştur. Fakat diğer formülü açıklamaya çalışalım. « Empiryalist sosyalizmler » tasavvur olunabilir. Biz Sovyetler Rusyasının 1925 de ve Borodin'le Çin'de böyle bir sosyalizmine şahid olmuştuk. O zamandan beri Sovyet Rusya kendini cihazlamak, toprağını ve toprak altını işletmekle iktifa etti. Garbın ve hattâ Çin'in fethinden vaz geçmiş görünüyordu. Fakat bu geriye bırakılmış bir iştir. Herhalde dünya üzerinde İtalyan sosyalizminden başka ve gitgide daha çok emperyalist bir karakter alan bir sosyalizm vardır :

Almanyanınki.

Almanyanın habesistanı vardır ve bu Ukranya ve belki de Baltık devletleridir. Almanya da, evvelâ kendi vaziyetini kuvvetlendirmek, sonra şarka hücumunu hazırlamak için tedbirler alıyor.

Haydi itiraf edelim, 1917 den beri doğmuş olan Sezar-Papacılık nevi, hangisi olursa olsun, bir ferdi ve içtimâî mükemmeliyet üzerine değil müminlerini dünyaya hâkim olmaya meyil ettiren kudret arzusu üzerine kurulmuştur. Bu nevi formüllerle beslenen milletler öyle bir manevi tazyik altında bulunuyorlar ki hemen muhakkak olarak bir inkılâba namzet görünüyorlar. Habesistan meselesi henüz bir oyunculuktur. Fakat birkaç hafta önce İngiliz-İtalyan kavgası tehdit ettiği zaman inflak yakındı. Daha uzakta tehdit eden diğer tehlikeye, Alman-Rus infilâkına dikkat edelim. Yalnız bu takdirde patlayış hızı, kıyaslanamayacak derecede daha kuvvetli olacaktır, çünkü Almanyanın vasıtalı İtalyanından on kat üstündür.

Fakir çocuklara kitab

İstanbulda « Maarif kitapevi », sahibi B. Naci Açık fakir çocuklara dağıtılmak üzere Kültür Bakanlığına 1300 kitap hediye etmiştir. Bakanlık bunları müracaat sıralama ve ihtiyaç listelerine göre kültür direktörlükleri emrine verecektir.

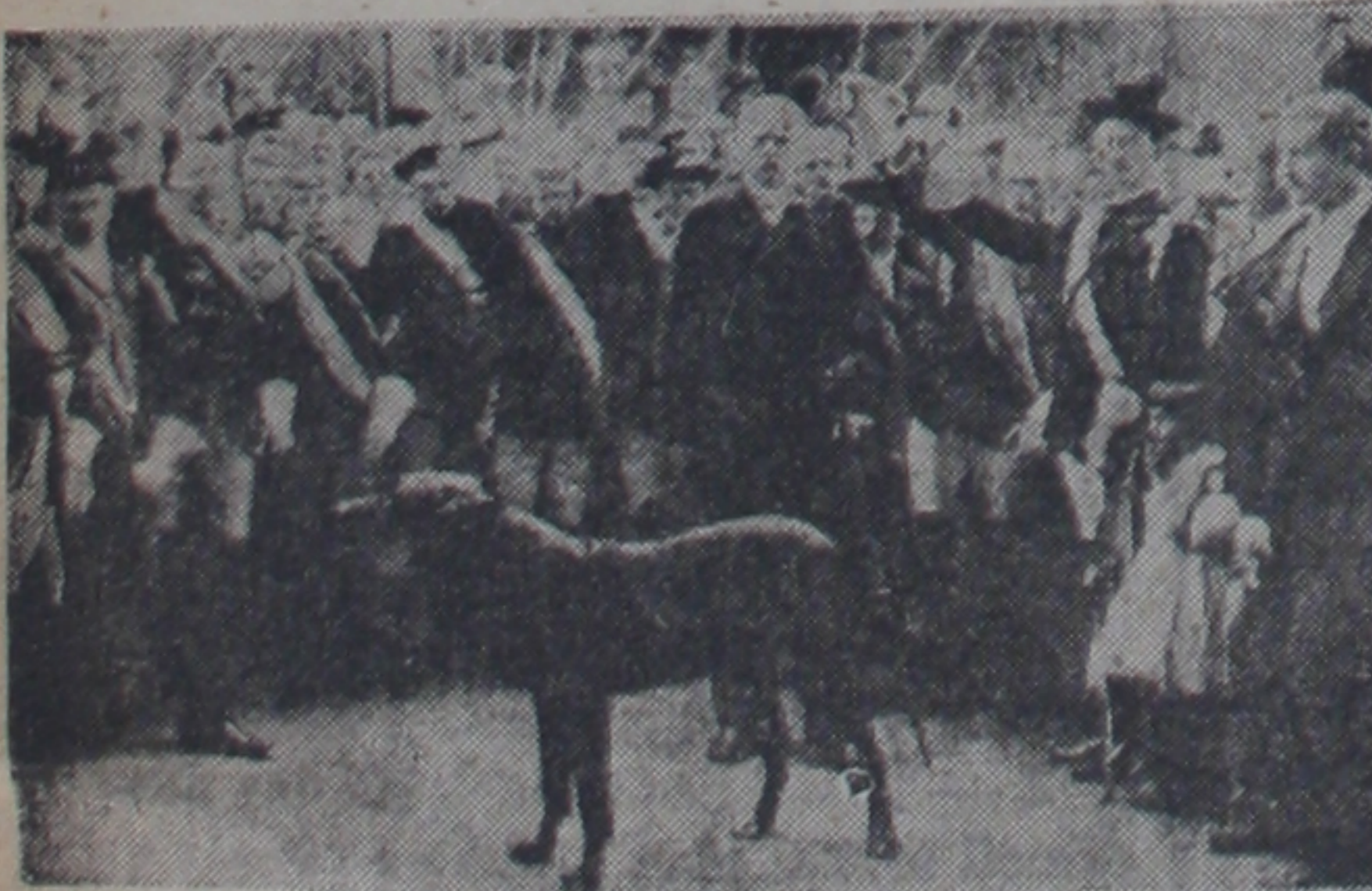
ÇEMBERLEYNİN HATIRALARI

Numara: 3

Türkçeye çeviren: Hikmet TUNA

Kızını sofraya ben götürdüm ve kendisiyle o büyük adamın arasında, yahut da, o büyük adamın köpeklerinden birinin arasına oturdum, demekliğim lâzımgeliyor. Çünkü, her iki yanında birer kocaman köpek bulunuyor ve onları besliyordu.

Bismarck neşeli idi; politikadan bahsetmiyorlardı. Ne Alman ve ne de yabancı memleketler politikasını ağzına bile almadı. Talebe bulunduğu zamanlara dair hikâyeler anlatıyor ve yaşadığı devrin tereddüde uğramış olması dolayısıyla teessüf ediyordu. Hele İngiliz üniversitelerinin kahve içtiklerini aklı hiç almıyordu. Fakat, Almanya'daki talebelerin de onlardan aşağı kalmadıklarından şikâyet ediyordu. Hâsılı, ciddi bir şey konuşulmadı ama, çok eğlenceli geçti. Hamann yedi kat gökte bulunuyor; Bismarck'a davet edilmiş onun evine de bir parlaklık verdi."

1891 de Bismarck Alman üniversiteleri ve meşhur köpeğiyle bir arada

Ne kadar yazık ki, bu anağa değer akşam hakkında yazdıklarım bundan ibaret. Hiç olmazsa, bu mektubta sofrada görüşülen şeylerden birazı tesbit edilebilmiş. Yemeğin ortalarına doğru beni bir korku bastı. Çünkü bana, biribiri arkasından, bir bundan, bir başka şarabtan içirdiler, ve öyle bir an oldu ki önüm şarab kadehleri ile doldu. O sıralarda henüz şaraba alışkın olmadığımın Bismarck'ın bu içki deposu bana dokunmasını diye çekiniyordum. Soframın öbür ucunda oturan Herbert Bismarck birdenbire bana :

— Mister Chamberlain (Çemberleyn), herhalde şampanya seviyorsunuz? diye sordu. Kâfi derecede içtiğimi söylemeğe çalışıyordum. Lakin prens beni ikaz etti.

— « Herbert size şampanya ikram edince, reddederseniz, kendinizi bütün ömrünüzce onun düşmanı yaparsınız. Şampanyayı ileri sürmek için, o, daima bir mazeret bulur, dedi. Bismarck'ın şikâyetlerine karşı bir hareket metodu bulmuş ve bu keşfinden dolayı, kendisine, Berlin üniversitesinde bir profesörlük kürsüsü verilmek suretiyle mükâfalandırılmış olan hekim Schweningen (Sveninger), bana,

— İyi ama, Kembriç'teki etüd yapanlar ne içiyorlar? diye, bütün bir fakülteyi

hayrette bırakacak bir sual sordu. Ben de, çok mahcub bir halde, zayıf bir nesilden olduğumuzu itiraf ederek, şarab içilen toplantıların çok seyrek olduğunu, arkadaşlarımızı, en çok bir fincan kahve içmeğe çağıracağımızı söyledim. Prens,

— Tıpkı bizde olduğu gibi! diye bağırdı. « Bugünün gençleri içmesini bilmiyorlar. » dedi. Ve gözünü kırparak ilâve etti :

— Herbert ile arkadaşları hakkında bir şik yetim yok; fakat bugünün gençleri içmiyorlar vesselam. Biz genç iken, içer ve düello ederdik; zaman olurdu ki, haftalarca sarhoştuk. Gene diyorum, bugünün gençleri, asla, vaktiyle bizlerin olduğumuz kıratı erkek olamayacaklardır.

Chamberlain'in notu: Sir Charles Dilke (Sir Charles Dilke) nin sonradan anlattığına göre, Bismarck kendisine demiş ki, bu delikanlı Chamberlain iyi bir adam. Ne kadar yazık, ki içkiye dayanamıyor!

Hemen hemen kırk yıl sonra, Prens Bismarck'ın torunu, davetlim olarak Londra'da soframda yer almıştı.

(Şimdi Almanyanın Londra Büyük Elçilik müsteşarı olan Otton von Bismarck (Otton fon Bismark).

Mensub olduğu ayleyi hatırlayarak, mahzenim onun arzularını tatmin edemeyecek

diye korkuyordum. Kilercim ile çekine çekine konuşup danıştıktan sonra,

— En iyisi, mevcudun her neviden bir şişe getirirsiniz; dedim.

Bir de, bir kadeh içtikten sonra, prensin su istediğini görünce, şaşırıp kaldım.

— Prens, dedim, siz bir Bismarck, bir de üstelik su istiyorsunuz?! Babanız ve büyük babanız sağ olsa buna ne derlerdi?

Bana, Başvekilin sözleriyle cevap verdi.

— Bizler hiç bir zaman o adamlar gibi olamayacağız!

İntikamımı işte böyle aldım.

Gene Başvekilin davetlisi olduğum akşam dönelim. Sofradan kalkıp salona geçtiğimiz zaman, Bismarck bir şezlonga uzandı; ve sanki ben, kendisine izahat verilecek bir adam imişim gibi, benden af dileyerek, beni yanına oturttu.

— Ben bir Boa Konstriktor gibiyim; günde bir defa yemek yiyorum.

Hekimini göstererek,

— Ondan sonra da bana zorla istirahat ettiriyor.

Yan başında üzerine uzun Alman çubukları dizilmiş bir sehpa duruyordu. Hizmetçisi, doldurulmuş hazır duranlardan bir tanesini ona vererek, yaktı. Hâlâ baharın mı; Bismarck gülerken, çubuk hakkını bir şeyler söyledi ve neşe içinde ben de konuşmaya başladı. Lakin ben, ziyareti tamamladığımda, o kadar derecede uzun sürmüş ve geçirdiğim için, çok geçmeden vâdettik ayrıldım.

(Sonu var)

Politika

Bir numaralı rejim düşmanı

(Başı 1. inci sayfada)

bimize bu suretle münferid kalmakla iftihar edenlerdeniz. 28 Eylül 1923. »

«...İki ceryandan asıl esas olanı muhafazakârlık ceryanıdır. Çünkü bu ceryanın temeli, milletin bin üyüz bu kadar senelik dini, geçmiş asırların ummanı zulmetine kadar dayanan ırkı, evsaf ve hasaili fıtriyesi, itiyadat ve ananati, yani bütün manevî istinadgâhları teşkil ediyor.

«... Bu suretle eski hayratı da berbat ederek tamamen garblılaşmıyacağımız gibi, şarklılığımızı da büsbütün kaybederek milletler arasında vatanını, dinini, milliyetini kaybetmiş bir fasileli garibei insaniye halini alacağımız muhakkaktır. 31 ağustos 1923»

Yukardaki yazının adı "Garblılaşma-ğî temenni hastalığı", dır.

I numaralı halifeci

«... İslâmiyet bir medeniyettir. Bu medeniyetin mecelle kübrası da Kita-bullah'tır. Kitabı Kerim müslümanlara ahkâmı uhreviyeyi tebyin eylediği kadar ahkâmı dünyeviyeyi de talim eyler.

«... İslâm medeniyetini kabul etmemek dalâleti maalesef liberalizm ceryanının bir neticesi müessesesinden başka bir şey değildir. Makâmı Hilâfet'in hükmü geçmiş, ehemiyeti kalmamış, tarihe karışmış bir müessese olduğunu bu müslüman memleketinde, darülhilâfede yazacak kalemler bulunması sırf bu dalâleti fikriyenin mahsulüdür. — 14 ikinci teşrin 1923.»

«... Makâmı Hilâfet türklerin elinde büyük bir hazine maneviyedir. Türkler bir aralık âlemşümül bir vüs'at kesbeden kuvvet ve nüfuzlarını ancak hilâfete sahib olduktan sonra ihraz etmişlerdir. Bu makâm sayesinde topu on milyondan ibaret kalmış olan türk cemaatı islâmiyesinin reisi ve rehberi olmak rütbe ve nüfuzuna malik bulunmaktadırlar.

«... Hilâfete sahib olmayan bir müslüman milleti olsaydı dört sene zarfında bütün dünya üzerimize üşüşmüş iken giriştiğimiz cidalden muzaffer çıkmamız imkân haricinde kalırdı.

Ve 3 mart 1924 de hilâfetin ilgasına karar verildiği günün mî'raç yazısı:

«... Bu gece müslümanlar huzuru baride cebhesayı ubudiyet olurken ley-leli celile miraç'ın ilk müslümanlar için mevanî ber endaz ve rehberi teali ve felâh olduğu gibi aynı feyzi câvidanınin bugünkü ümmeti islâmiyeyi sıyrak etmesini, müslümanlığı çarri aktara yayan islâm medeniyetini, ifranın, faziletini, kudretini bir zamanlar dünyaya hâkim kılan ruhu kudsinin

bütün vicdanları seryan etmesini ta zarru edeceklerdir...»

I numaralı terakki düşmanı

«... Müşarüniylehin lâtin harflerine lehdar olduğu hakkında mütalea varid değildir. Paşa bu fikirde olmadığı gibi böyle bir mesele de yoktur. — 26 ikinci teşrin 1924.»

«... Yenilik hevesi ortalığı bir salgın şeklinde istilâ etmeye başladı. Programsız, tetkiksiz, geliş güzel yenilik yapmak bir eseri hiffettir, marazi bir haldir, bir illettir...

«... Acaba memleketin terakkisi, vatanın teâlisi için başka yapacak iş kalmadı mı? Şu kızları ve erkekleri müstereken sokmak istediğiniz mektebelerin şeraii sıhhiyesiyle, burada okunan derslerin programlarıyla ihtimam ile uğraşılıyor musunuz? Hayır! — 29 haziran 1924.»

«... Garb âlemi bir islâm medeniyeti olduğunu kabul etmelidir. Şark meselesinin halinde son zamanlardaki müşkülât garb ricali siyasesinin gözünü açacak, ve en tabii tariki fasıl olan müslüman âlemiyle uyusmak çareleri düşünülecektir. — 16 ikinci kanun 336.»

«... Bizim kanaati katıyemizce, bu millet ve memleketin teâli ve terakkisi ve bîhassa muvazenei düveliyede nüfuzlu ve müessir bir mevki sahibi olabilmeleri için bir islâm siyasetine ihtiyacı katımız vardır. Bu siyasetten ayrıldığımız gün, biz, türklüğün ve Türkiyenin bihakkin kuvvetli olabilmesine imkân görmiyenlerdeniz. — 28 ağustos 1923.»

«... Bugün şark medeniyetinin, garb medeniyetine faikiyet ve galebesini bilelim. Dinimize medeniyetimize sarıtlalım! — 3 teşrin evel 339.»

Cumuriyet bu tayfanın, Süleyman Nazif üslubu ile söylüyetim, şer ve şerî salgınlarına rağmen olmuştur; rağmen yürümüşdür; rağmen yürüyecektir.

Fikir ve kalem adamlarının başlıca vazifelerinden biri, türk nasyonalizmini eski ve geri şariat ve taassub unsurlarına karşı müdafaa etmek olduğunu söyler, dururuz. Maske değiştiren medresenin, vaktiyle din adına söylediklerini ve yazdıklarını, şimdi, bir demagoji perendebazlığı ile, nasyonalizm ve halkçılık mantığına bağlamakta olduklarını görmiyor değiliz. Bu sınıf kimselerden dün işittiğimiz ananati islamiye sözü ile bugün duyduğumuz âdatı milliyet sözü arasında fark yoktur.

Hattâ Velid bir ahlakı maneviyeye lâfi doğurmuştur ki doğrudan doğruya şeriat karşılığıdır.

Cephe harbini göze almayanların, hangi ot renklerine boyanarak, uzak yakın, ne gibi tuzaklarda çöreklenmiş olduklarını görmiyenlerden değiliz. Fakat Cumhuriyet mektebelerinin, tefekkür ve vicdan hürriyeti ordusuna, her yıl, sayısız hücumcular katmakta olduğunu da biliyoruz. Dava, Kamilizm lehine kazanılmıştır.

— 3 —

Biz tevhidci Velid'in yalnız tenkidlerine itiraz etmiyoruz: Eserlerimizden güya beğendiklerinde de, bizim hükümlerimiz ve ayıraclarımız onunkinden büsbütün başkadır. Biz kömür işini hallettiğimiz vakit, ancak, yüksek ekonomi menfaatleri namuna hareket ederiz. Kızıl menfi ve sarı kışkırtıcı fesadçı ise, bunda yalnız, yabancı ve yerli şirket kazançlarına karşı bir Ehlisalıp hamlesi görür.

Bizi dost tenkidi uyandırır; düşmanın takdirlerinden de şüpheleniriz.

Sade hücumla ve açıktan değil, sinsi ve maskeli sokuşlarla saflarımıza yaklaşmak usulünün de, düşman taktiği olduğu yeni bir şey değildir. Başımızdaki cumuriyet şapkasını, helvacı külahı ile değiştirmek niyetinde olanlardan değiliz.

— 4 —

Hükümet, vapurculuk şirketinin gemilerini satın alarak, deniz yollarını tek elden idare etmeğe karar verdi.

Ne kadar hususi vapurcu varsa, Ekonomi Bakanlığına telgraf çekerek, kendilerinin bu ağır yükten cumuriyet adaleti ile kurtarılmasını teşekkür ettiler.

Tevhidci, yahud Zamanı Velid, Karadeniz takalarına, türk milletinin kabiliyeti sancağını çekerek üstümüze hücum etti. (Yukarıda nasyonalizm demagojisi hakkında söylediklerimi hatırlayınız!)

Kendisine, Ekonomi Bakanlığına karşı devam eden garaz, hınc ve fesad savaşını meydana vurarak cevap verdi.

Şimdi karşımızdakinin beyin ve ruh hastalığına hekim bile değil, deli seyircisi gözü ile bakınız: Benim babam sarıklı, onun babası matbaacı imiş. Yirmi yaşına kadar kavuk taşımışım. Dahası var: Ayda mebusluktan 350, Ulus'tan 500, Ankara İmar Cemiyetinden 250 lira ki ceman 1200 lira alıyordum. Öyle bir feryad ki başında bir ey ümmeti muhammed! ek-sik!

Hep doğru olsa ne çıkar? Kaldı ki bir çiftçinin oğlu olan rah-

Taşınması yasak olmıyan silâhlar hakkında nizamname

İç Bakanlığı taşınması yasak olmıyan silâhların alım satımı hakkındaki kanunun tatbik suretini gösterir bir nizamname hazırlamıştır. Bu nizamname devlet şûrasından çıkmıştır. 13 madde

metli babam, beni daima sivil mektepte okuttu. Ankara İmar Müdürlüğü ile senelerdenberi âlakam yoktur; olduğu zamanda da, komisyon reisi olarak, bu pis ruhlu adamın söylediği rakamın yarısı kadar bile tazminat almazdım. Ulustan da 500 lira almam. Fakat dediğim gibi, devlet ve parti beni bir takım hizmetlerde kullansa, ve istediği kadar aylık verse, onun millet mümessilleri ile salâhiyetli parti makamlarının kontrolü altında bulunan bütçesine, kimin karışmağa hakkı olabilir? Yirmi yaşına kadar sarık sarmış olsam, medresede okusam, hafız ve üstelik hacı olsam, bunun, deniz yollarını bırakınız, benim yüze yüz cumuriyetçi, softa Velid'in damgalı şeriatçı, patentli halifeci, eli bayraklı kaytak olmasında ne tesiri olabilir?

Yeni bir şey söylendiğini görmeyecek miyiz? Bu lâflar, olduğu gibi, hiç bir harfi eksik fazla olmaksızın, bana karşı Ali Kemal, Said Mollanın, Alemdarların, ya vatan, ya inkilâb düşmanlarının on sekiz senedenberi tekrar ettiklerinden ibarettir.

On sekiz senedenberi, sağa sola, yana geriye, bir santim oynamaksızın, biz yerimizdeyiz! Ömrümüzü cidal içinde geçti: Savaşlardan hiç birinde düşmanlardan hiç biri haklı çıkmamıştır.

— 5 —

Şimdi meselenin daha garib bir tarafını kurcalayalım: Tan gazetesini bu serseriye cevabsız bırakmadığı için ve anlaşıldığına göre satış yollarının da önüne geçtiği için dün gelen nüshasında hacı Velid: "Bankacılar gazete çıkar-mamaldırlar!", diyor. Siz şu hürriyet düşmanı şeriatçinin mantığına bakınız. Kendisi bir kaytak iken, gazete neşretmesine cumuriyet rejiminin müsaade etmesine şükretmiyor da, bizim safın ve sınıfın gazetelerini kapatmağa çalışıyor.

Fakat o zaman bize şu hikâneyi tekrar edeceklerdi: "adamın biri bir köyden geçiyormuş. Köpekler havlıyarak, üstüne salmışlar. Taş atarak kendini müdafaa etmek istemişse de, sokak kaldırımlı imiş. — Süphanallah, ne tuhaf köy.. demiş; köpekleri salıverip taşları bağlamışlar!," F. R. ATAY

olan nizamname mucibince, yasak olmıyan silâhların taşınması izne bağlıdır. İzin alanlara fotoğrafı birer vesika verilecektir. İzin vilâyetlerde valiler, kazalarda kaymakamların muvafakatiyle emniyet direktör ve jandarma kumandanları vereceklerdir. Verilen vesikalar bir sene muteber olacak ve bir yıl sonunda tescilli yenilenebilecektir. Silâhları satanlar ve kaybedenler bunu zabıtaya derhal bildireceklerdir.

Silâh satıcıları ellerinde mevcut silâh ve cephanelerin cins, numara ve çaplarını her sayfası noterce tasdik edilmiş deftere yazacaklar ve silâh satıcıları kimselere birer kâğıd vereceklerdir. Suç işlerken kullanılan ve müsadere olan silâhları askeri makamlara tevdi edeceklerdir.

Av tüfekleri cepaneleri alımı ayrı bir vesikaya tâbi olmıyacaktır. Bunun için av ruhsat tezkerelerinin gösterilmesi kâfi sayılacaktır. Zabıta saydiye nizamnamesinin 45 inci maddesine göre köylülerin kendi mera ve baltalıklarında yazmağa mezun oldukları av için tedarikli lâzımgelen fişek, bu köylülerin zabıtaya hüviyetlerini isbatla serbest olacaktır.

Kitaplar:

Ticaret hukuku şerhi

II. Cild

Ankara hukuk fakültesi profesörü Sıvas mebusu B. Vasfi Raşid Soğvigin "Ticaret kanunu şerhi" adlı eserinin ikinci cildi de çıkmıştır. 350 sayfa tutan bu cildde ticaret muamelelerinden komisyonculuğa, dellâllığa, poliçeye, emre veya hâmiline muharrer senedlerle çeklere aid hükümler şerhedilmiştir.

Alış ve satış şekilleri ve dellâllik bahsinde de ana hükümlerden başka kredi ile maumele ve masraf kısımları tahlil edilmiştir.

B. Vasfi Raşid, ikinci cildin 300 sayfasını poliçe, sened ve çeklere hasretmiştir. Eserde bunlara aid hükümler ve bunların zamanla aldığı kıymetler geniş bir tarih tetkiki içinde çok ince ve etraflı olarak tesbit edilmiştir. Bu mevzu üzerinde hukuk cephesinden yazılmış en büyük ve toplu bir eseri türk hukuk kütüphanesine veren profesörü saygı ile anarız.

Çağrı

Kamutay Memurun Encümeni, Gümrük ve İnhisarlar kanun projelerini görüşmek üzere bugün 10 da toplanacaktır.

* Kamutay Memurlar muvakkat Encümeni bugün umumî heyet ten sonra toplanacaktır.

Gümrük ve İnhisarlar Encümeni bugün saat 9,5 de toplanacaktır.

ULUS'un romanı:

Tefrika: 86

Kırmızı Zambak

Yazan: Anatol FRANS

Türkçeye çeviren: Nasuhi BAYDAR

Bu bir sabit fikirdi. Aynı yapığa şu kelimeleri üç kere yazmıştı:

"Onun bu adam olmasını istemiyorum."

Terez'in bir tek düşüncesi vardı: Jakı kaybetmemek. Onu elinden kaçırmamak için her şeyi yapacak, her şeyi söyleyecekti. Masanın başına geçip şefkatli ve sızlatıcı bir hiddetini hızı ile yazdığı mektupta bir inleyiş gibi tekrarlıyordu: "Seni seviyorum, seni seviyorum, yalnız seni sevdim. Sen tek, tek, teksin, anladın mı? ruhumda, bütün benliğimde. Bir sefili dinleme. Beni dinle. Yemin ederim ki, senden önce, hiç kimseyi sevmemişim."

Denizin sonsuz ve hafif iç çekişi, mektubunu yazan Terez'in göğsünün kabarıp inişlerine refakat ediyordu. Doğru sözler söylemek istiyor ve doğru söylediğini sanıyordu; ve bütün söyledikleri sevgisinin hakikati ile doğru idi. Babasının, ağır ve sağlam adamlarla merdivenden çıktığını işitti. Mektubunu saklayıp kapısını açtı. Montessüi, gayet yumuşak bir tavırla, iyileşmiş iyileşmediğini Terezden sordu:

— Sana, hayırlı bir gece dilemek ve bir şey sormak için gelmişim. Yarın, at yarışlarında Lö Menil'e tesadüf etmem ihtimali

vardır. Her sene yarışlara gider. Âdetlerine bağlı bir adamdır. Eğer ona rastlarsam, yavrum, bir kaç gün için buraya çağırılmamda bir mahzur görür müsün? Kocan, Lö Menil'in senin için zevkli bir eğlence olacağını düşünüyor. Kendisine mavi odayı verebiliriz.

— Nasıl istersen. Fakat mavi odayı, buraya gelmeği çok isteyen Pol Vans'a saklasana daha iyi olurdu. Şule'tin de habersizce gelmesi ihtimali vardır. Bilirsin ya, âdetidir. Bir sabah gelip, bir dilenci gibi, kapıyı çalacaktır. Lö Menil'in hoşuma gitmekte olduğunu sanmakla kocam yanılıyor. Bundan başka, önümüzdeki hafta Parise gidip iki üç gün kalmam da lâzım geliyor.

XXIX

Mektubundan yirmi dört saat sonra Terez de Dinar'dan Tern sokağındaki küçük eve geliyordu. Parise gitmesi için bir bahane bulması güç olmamıştı. Bu yolculuğu, üzerlerinde sosyalistlerin işlemekte oldukları En vilâyetindeki seçmenlerini görmek isteyen kocası ile birlikte yapmıştı. Jak'ı sabahleyin, atölyesinde, Arno nehri kenarında geçmiş günlerinin haşmetine ağlayan Floransa'yı gösteren büyük bir baş yaparken buldu.

Çok yüksek bir üç ayaklı iskemle üzerine çıkmış olan model vaziyetini muhafaza ediyordu. Bu uzun boylu, esmer bir kızdı. Tepe camlarından dökülen çiy ışık baldırlarla bacakların temiz çizgilerinden sonra sert çehresini, kara boynunu, mermer gibi damarlı göğsünü, sarı karnını, çirkintılı dizlerini ve

parmakları birbirinin üzerine binmiş ayaklarını meydana vuruyordu. Terez, mütecessis, kötü beslenmiş ve bakılmamış etinin sefilliği altında şeklinin ince güzelliğini göreyerek ona bakıyordu.

Ellerinde heykelci bıçağı ile bir top balçık tutan Döşart, Terezi üzen ıstıraplı bir şefkatle onu karşılırdı. Sonra, aletle toprağı sövalenin kenarına bırakıp heykel taslağını da ıslak bir bezle örterek modele:

— Kızım, bugünlük bu kadar yeter, dedi.

Model, kalktı ve bir avuç koyu renk yünü ile kirli çamaşırdan ibaret olan elbiselerini, ezile büzüle toplayıp, paravanın arkasında giyinmeğe gitti.

Bu sırada heykelci de, yapışkan balçığın beyazlaştırdığı ellerini yeşil bir leğende yıkadıktan sonra Terezle birlikte atölyeden çıktı.

Avludaki kumları gövdesinden dökülen kabuslarla dolduran çınarın altından geçtiler.

Terez sordu:

— Artık inanmıyorsunuz, değil mi?

Jak onu odasına götürdü.

Dinarın yazdığı mektup acıklı intibaları daha şimdiden biraz yumuşatmıştı. Terez, Jakın artık acı çekmekten usanıp sükûnet ve şefkate ihtiyaç duymağa başladığı anda gelmişti. Eşyanın kendisinden ziyade işaretlerine karşı hisli ve hayallerle beslenmekte olan ruhunu birkaç satır yazı teskin etmişti.

Her şeyin kendi lehinde konuştuğu oda-

da; mobilyaların, perdelerin, halıların hep aşklarını anlattığı odada Terez çok tatlı sözler fıslıdadı:

— İnanılmaz ha.. Demek ki kendinizin ne olduğunuzu bilmiyordunuz?.. Delimisiniz siz? Sizi tanıyan bir kadın, sizden sonra bir başkasına tahammül edebilir mi?

— Ya önce?

— Önce... Sizi bekliyordum.

— Öteki Dinar at yarışlarına gelmemiş miydi?

Terez, onun oraya gelmiş olduğunu sanmıyordu. Fakat emin olduğu bir şey vardı, o da kendisinin oraya gitmemiş olduğu idi. Atlar da, atlarla uğraşanlar da onun canını sıkıyordu.

— Jak madem ki siz kimse ile kıyas edilemezsiniz, hiç kimseden korkmuyunuz.

Halbuki Jak ne kadar ehemiyetsiz olduğunu; insanların, bir elekde imişçesine, tohumla tane gibi, bir dev veya ilâh eliyle çalkanarak, birleşip ayrıldıkları bu dünyada pek az yer tuttuklarını biliyordu. Ona öyle geliyordu ki insanlar bir kahve değirmeni- nin çanağındaki tanelerdi. İki gün önce, Madam Fügelliye değirmen kahve çekerken, bunu şiddetle hissetmişti.

Terez sordu:

— Neden sizde gurur yok?

Sonra, bu sözlerine pek az söz ilâve etti. Fakat gözleri, kolları ve göğsünü indirip kabartan soluklarıyla konuşuyordu.

(Sonu var)

Serdar Mohammed Han

Gazetecileri kabul ederek görüştü

(Başı 1. inci sayfa)

— Bir medeniyet ve irfan dili olan türkçe ile istediğim kadar fasih konuşmuyorum. Esasen burada larışlaştığım hüsnü kabul o kadar samimiyet ki ve ben de o kadar mütehasşim ki kendi lisanimla konuşmuş olsam bile duygularımı size arz ettiğim kuvvetle anlata mam., demiştir.

Vezir, türk gazetelerinin kendisine karşı gösterdiği alakadan ve türk - afgan dostluğunun devamı için gösterdikleri yardımdan dolayı hoşnudluğunu anlatmış ve demiştir ki:

— Ankara'da yaptığım temaslardan çok memnunum. Temas ettiğim bütün devlet erkânı, her türlü tahminlerin üstünde bir samimiyet gösterdiler. İsmet İnönü, Tevfik Rüşti Aras mümtaz dostluklarını daima muhafaza edeceğim türk ricacı arasındadırlar.

Burada bilhassa Atatürk'ümden bahsetmek isterim. "Atatürk"üm diyorum. Çünkü büyük insanlar sadece bir milletin değil, bütün beşeriyetin malıdır. Kaldı ki iki kardeş millet olan türklerle afganlılar bütün değerli varlıklarına müştereken sahibitirler. Ben de, bütün afganlılar gibi, büyük Şefen bahsederken "Atatürküm," demeye kendimi haklı buluyorum.,

Dört devlet arasındaki pakt

Ekselans Mohammed Han, sorulacak suallere cevap vermeğe hazır olduğunu söylemiş ve Türkiye, Afgan, İran ve Suriye arasında esasları kararlaştırılan ademi tecavüz paktı etrafında demiştir ki:

— Alâkadar dört devlet bu paktın esaslarında tamamen mutabık kalmışlardır. Ve pakt parafe edilmiştir. İmzası bir zaman meselesi olan bu pakt, dört memleket arasında esasen dostane olan münasebetleri büsbütün takviye edecektir. Pakt imkân nisbetinde yakın bir tarihte imzalanacaktır. Nerede imzalanacağı henüz tesbit edilmemiştir.,

Vezir başka bir suale cevaben şu sözleri söylemiştir:

— Ankara'da hiç bir şey imzalanmamıştır. Türk - afgan münasebetleri çok kuvvetli esaslar üzerine esasen kurulmuş bulunan mevzuatın fevkinde iki kardeş milletin müşterek dostluğu vardır. Öyle ki bu dostluğun şevkiyle idare edilen bütün işler, yeni bir nizam ve istikamete muhtaç olmaktan çok uzaktır.

Esasen seyahatimin bir tek hedefi vardı: kardeş Türkiye'yi ziyaret etmek, Atatürk'üme Padişahımın selâmlarını ve şahsi hürmetlerini ibrâğ etmek. Bunun haricinde, bütün temaslarmın umumî mahiyette olacak ve her hangi hususî bir hedefi ihtiva etmeyecektir.

Misafirimiz perşembeye gidiyor.

Perşembe günü buradan ayrılacağım. Viyana, Paris, Londra, Cenevre ve Moskovaya gideceğim. Oradan Karlsbada gideceğim. Sıhhi vaziyetimin icab ettirdiği küçük bir istirahat devresinden sonra memleketime döneceğim. Avdette gene Türkiyeden geçmek ve kardeş memlekette bir

müddet daha kalmak emelindeyim.,

Vezir, İran - afgan münasebetleri hakkında sorulan bir suale de şu cevabı vermişlerdir:

— Bütün komşularımız gibi, iranlılarla da iyi dostluk münasebeti devam etmektedir. İki kardeş memleket arasındaki küçük hudut ihtilâfları, üçüncü kardeşin hakemliğiyle halledilmiştir. Türkiyenin bize bu sahada gösterdiği büyük dostluktan minnetle bahsetmek isterim. General Fahrettin, büyük bir nüfuzu nazarla meseleyi ihata etmiş ve her iki tarafı aynı derecede memnun bırakan bir müşkil halledilmiştir.,

Ekselans Mohammed Han, Türkiyeden Afganistana gidecek mütehasşılar hakkında da şu beyanatta bulunmuştur:

— Afganistanda birçok türk mütehasşıları vardır. Bunlara ilâveten Kâbil üniversitesi için profesörler, hukuk müşavirleri, doktorlar ve mühendisler götüreceğiz. Bunların kıymetli mesailerine Afganistan çok müteşekkîr kalacaktır.,

Serdar Mohammed Hanın dünkü gezintisi

İstanbul, 14 (Telefonla) — Ekselans Serdar Mohammed Han bugün öğleden sonra yanında Kâbil Büyük Elçimiz Memduh Şevket ve Afganistanın Ankara elçisi Ahmed Han olduğu halde şehirde bir gezinti yaptı.

Afgan Hariciye Veziri Topkapı sarayını ve sarayın hazine dairesini gezdi, tarihimizin bu devrine aid kısımlar hakkında B. Memduh Şevketin verdiği izahatı dikkatle dinledi. Vezir, sarayın bilhassa eski silâhlara aid zengin koleksiyonu ile çok alâka

Hauptman

Nev - Jersey valisi Hofman isterse, idamdan kurtulacak.

Tranton, 14 (A.A.) — Lindberg'in çocuğunu öldürmekten suçlu olarak idama mahkûm edilen Hauptman'ın ölüm cezasından kurtarmak için bir şey yapabilecek tek şahsiyet vali Hofman'dır. Halbuki o da büyük bir tereddüd içindedir. İdam hükmünün valinin emriyle geciktirildiği ilk defa vuku bulmuş olmayacaktır. Fakat Nev - Jersey adliyesinin buna şiddetle itiraz etmesi ihtimali vardır. Fakat vali bu itirazı nazarı itibara almayabilir, bu takdirde ise valinin kendi siyasi hayatını mahvedeceği söylenmektedir.

Trenton, 14 (A.A.) — Nev - Jersey müddei umumişi bugün: "İnanılır bir kaynaktan aldığım malûmata göre, vali, Hauptmanın idamını tecil edecektir., demiştir.

dar oldu.

Topkapı sarayından sonra askeri müze gezildi. Ekselans Serdar Mohammed Hanın bir buçuk saata yakın uzun bir müddet tahsis ettiği bu ziyaret, müzenin en ziyade dikkati çeken kısımlarında yapılan incelemelerle geçti. Vezir birçok sualler sormuş, bilhassa eski büyük harpları canlandırılan tablolarla alâkadar olarak izahat almıştır.

Afgan Hariciye veziri müzeden ayrılırken gördüğü intizamdan dolayı müze direktörünü tebrik etti.

Ondan sonra otomobile şehirde bir gezinti yapıldı ve Boğazda bir motor gezintisinden sonra otele döndü.

On bin italyan askeri Avusturya'ya sığınmış.

Londra, 14 (A.A.) — İngiliz gazeteleri tarafından cenubi Tirol'a geçtiği iddia olunan hâdiselerin italyanlarca katli olarak tekliz edilmesine rağmen İvning Standard-gazetesi Innsbrük'daki hususî muhabirinin bir yazısını neşretmektedir.

Bu yazıya göre, Habeşistanda askerlik yapmak üzere gönderilmek istenen askerlerden Avusturyaya kaçanların miktarı her gün biraz daha artmaktadır. Doğu Afrikası harbmın başlangıcından beri cenubi Tirol'dan Avusturyaya 10 binden fazla asker sığınmıştır.

Doğu Afrikasına gönderilen Alp alaylarında çıkan isyanın italyanlar tarafından teklizbine gelince, bu gazetenin muhabiri resmi bir şahsiyetle yaptığı bir konuşmadan bahsetmekte ve mevzu bahis hâdisenin Merano kırsalında çıktığını ve buraya teyit eylenmektedir.

Marlen Ditrih Prag'da

Prag, 14 (A.A.) — Sinema artistlerinden Marlen Ditrih, dinlemek ve amerikalı haydutların boyuna sinema yıldızlarına karşı yapmış oldukları tehditlerin kabusundan kurtulmak üzere buraya gelmiştir.

Ölüm

Konya mebusu B. Cemal Tekin'in eşi Bayan Ziyet dün sabah ölmüş ve gömülmüştür. Aylesine başsağı dileriz.

Amasya belediye reisliğinden:

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı:

1 — Amasya kasabasının elektrik tesisatı Nafia Vekâletince musaddak projesi ve şartnamesi mucibince kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — İşbu tesisat santral binasını; bir adet normal 60 beygir kuvvetinde kondanseli lokomobili, bir adet üç safhalı 50 K. V. A. lik alternatörü. Üç sahadan mürekkep tevzi tablosunu ve hava alçak tevettür tevzi cereyan bebesiyle sair tefferruatını ihtiva etmektedir.

3 — Bunlardan santral binasının keşif bedeli 3000, dör yüz direğin muhammen bedeli 1600 ve lokomobil ile alternatör ve tevzi tablosu ve şebeke ve tefferruatının ve bunların montajının keşif bedeli dahil 21015 lira olmak üzere tesisatın heyeti umumiyesinin bedeli keşfi 25615 liradan ibarettir.

4 — Bu işe ait evrak şunlardır.
A — Santral binasının şartnamesi.
B — Lokomobilin fennî şartnamesi.
C — Santral elektrik tesisatı fennî şartnamesi.
D — Şebekenin fennî şartnamesi.
E — Ağaç direklerin fennî şartnamesi ve hesabı.
F — Esbabî mucibe raporu.
G — Umumi keşif.
H — Eksiltme şartnamesi.
İ — Mukavelename.
J — Şebekenin haritası, sukutu tevettür hesabı, plânlar, profiller, makhtar.

5 — Arzu edenler bu evrakı Amasya belediyesinde görebilecekleri gibi 128 kuruş bedel mukabilinde Ankarada posta kutusu 207 adresinde elektrik mühendisi Bay Hasan Halletten alabilirler.

6 — Eksiltme ilânı 11.1-936 tarihinden itibaren 45 gün müddetle olup eksiltme 24.2-936 tarihine müsadir pazartesi günü saat 15 de Amasyada belediye binasında yapılacaktır.

7 — Eksiltmeye girebilmek için taliplerin keşif ve muhammen bedellerin % 7,5 ü nisbetinde muvakkat teminat akçası yatırmaları veya 2490 numaralı artırma, eksiltme ve ihale kanununun tarifati dairesinde bir banka mektubu ve yahut sair teminat göstermeleri, ve şimdiye kadar bu gibi işleri yaptıklarını ve bu husustaki fennî kabiliyetlerini gösterir ve kanunun tarifine uygun vesakî ibraz cylemeleri ve bunlar bir şirketi temsil ediyorlarsa musaddak vekâletname ve mukayyet buldukları ticaret oda veya mahkemesinden son tarihli bir vesika göstermeleri şarttır.

8 — Teklif mektupları altıncı maddede yazılı saatten bir saat evvel belediye dairesine getirilerek makbuz mukabilinde belediye reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet mezkûr saate kadar gelmiş ve dış zarfının mühür mumiyle kapatılmış olması lazımdır.

9 — İşbu tesisatın heyeti umumiyesi için verilecek teklif mektupları kabul olunacağı gibi bina ve direkler hariç olmak üzere 21015 lira keşif bedeli olan lokomobil, santral ve şebeke tesisatı için verilecek teklif mektupları da kabul edilir.

10 — Teklif mektuplarının 2490 numaralı kanunun tarifati tamamiyle uygun olarak hazırlanmış olması şarttır. 1—164

Ankara Belediye Reisliği İlânları

CEZALANAN ESNAF

Ulucanlarda fırıncı Ziya francalılık unu evsafından olmayan bir unla francala çıkardığından on beş, Yenişehirde Meşrutiyet caddesinde bakkal Esat un ile karışık kahve ve patikadan yapılmış helvayı etiketsiz sattığından sekiz, Samanpazarında sebze İbrahim, Doğanbey mahallesinde katireler sokak 49 numaralı dükkânda bakkal Mehmet sun'î ve sulu sirke sattıklarından beşer, Öksüzce mahallesinde hastahane sokak 18 numaralı dükkânda bakkal Recep mahlût yağ sattığından beş, Koyunpazarında fırıncı Niyazi, Sakarya mahallesinde hapishane caddesinde 46 numaralı fırıncı Süleyman, Koyunpazarında kanaat fırını müsteciri Salih, İtfaiye meydanında fırıncı Mustafa hamur ekmeç çıkardıklarından yirmişer, Balıkcı pazarında gazozcu Berko bozuk ve şeker ve hamızı az gazoz sattığından on altı lira hafif para ile cezalanmışlardır (85) 1—166

Ankara Levazım Amırlığı Satın

Alma Komisyonu ilânları

A — Takriben 28900 liralık 170 ton ekmeçlik un tekrar eksiltmeye konulmuştur.

B — Şartnamesi resmi bedeli mukabilinde komisyondan alınabilir.

C — Eksiltme 27.1.936 pazartesi günü saat 13 de Trabzon kalesinde satın alma komisyonunda kapalı zarf usulile yapılacaktır.

D — Muvakkat teminatı 2168 liradır.

E — İstekliler kanunda yazılı vesikalari ile eksiltme saatinden bir saat evvel teklif mektuplarını komisyona vermeleri.(57) 1—122

İLÂN

Alay eratının ihtiyacı olan 180 bin kilo un şartnamesinde yazılı evsaf ve serait içinde kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin edilen bedeli 28800 lira ve ilk teminatı 2160 liradır.

3 — İhalesi 31. 2. Kânun. 936 cuma günü saat on beşte Co. rumda ordu evinde yapılacaktır.

4 — İsteklilerin teminat makbuzları ile birlikte teklif zarflarını ihalelerin bir saat evveline kadar göndermeleri ve muayyen zamanda kendilerin veya vekillerinin bulunmaları.

5 — Şartnameyi görmek ve aldırılmak isteyenler her gün öğleden sonra komisyona müracaat edebilirler. (52) 1—119

İLÂN

1 — İstanbul kumandanlığı birlikleri için alınacak olan 40,000 kilo sade yağna verilen fiyat komisyonca pahalı görüldüğünden 23-1-936 perşembe günü saat 16 da kapalı zarfla alınacaktır. Muhammen tutarı 38000 liradır. İlk teminatı 2850 liradır. Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat makbuz veya mektupları ile 2490 numaralı kanunun 2. 3. üncü maddelerindeki vesakîle birlikte teklif mektuplarını ihaleden en az bir saat evveline kadar Fm'deki komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. (14) 1—49

İLÂN

Genel kurmay matbaası için müktedir bir litotransport ustası aranmaktadır. İstiyenlerin 20.1.1936 tarihine kadar matbaamıza müracaatları (93) 1—170

Millî Müdafaa Vekâleti Satın Alma

Komisyonu ilânları

1 — Hepsine biçilen eder otuz bin lira olan yedi ilâ on bin tane kilim kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhalesi 27 ikinci kânun 936 pazartesi günü saat 15 dedir.

3 — İlk inaç parası 2250 lira ve şartnamesi 150 kuruşa M. M. V. satınalma Ko. dan alınır.

4 — Eksiltmeye girecekleri kanunî ilk inaç parası mektup veya makbuzlarla 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel M. M. V. satınalma ko. na vermeleri. (44) 1—115

BİLİT

1 — Alınacak olan 65 mahrutî çadır açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Hepsinin biçilen ederi 4225 lira ilk inaç parası 317 liradır.

3 — İhalesi 3-2-936 pazartesi günü saat 11 dedir.

4 — Şartname ve evsafını görmek istiyenlerin her gün, eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı ka-

nunun 2. 3. üncü maddelerinde ki istenilen bilgilerle birlikte ihale günü M. M. V. satın alma komisyonuna varmaları. (78) 1—163

BİLİT

YAPI: Akköprüde Sıhhiye depolarında yapılacak Etü garajı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Keşif tutarı: 8896 lira 15 kuruştur. Keşif ve şartnamesi bedeline karşı inşaat şubesinden alınacaktır. İHALESİ: 27-1. 936 pazartesi günü saat on birde-

dir. İlk teminat 667 lira 21 kuruştur.

Eksiltmeye girecekler 2.00 sayılı kanunun 2,3 cü maddelerinde istenen belgelerle birlikte teminat ve teklif mektuplarını havi zarflar ihale saatından en geç bir saat evveline kadar M. M. V. satınalma komisyonuna versinler ve lüzum görülen fennî ehliyetnamelerin alınması için de 19-1-936 tarihine kadar Bayındırlık Bakanlığına müracaat etsinler. (54) 1—125

İktisat Vekâletinden:

(2175) lira muhammen bedel ile (500) teneke benzin artırma ve eksiltme usulile satın alınacaktır. İkinci kânunun 25 inci cumartesi günü saat 10 da Levazım Müdürlüğünde toplanacak komisyonla ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek ve yüzde yedi buçuk muvakkat teminat paralarını yatırarak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaatları ilan olunur. (87) 1—165

ŞEN DUL

Maurice Chevalier - Jeanette Mac Donald

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonu İlânları

15 KALEM HALDELER İÇİN MALZEME

Şartnamesinde değişiklik yapılan ve tahmin edilen bedeli 158000 lira olan yukarıda miktarda ve cinsi yazılı malzeme Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü satın alma komisyonunca 3 mart 936 tarihinde saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname yedi lira doksan kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 9150 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve 2490 numaralı kanunun 2. ve 3-üncü maddelerindeki vesikalarla talipler hangi fabrika mamulâtından teahhüt edeceklerse bu Fabrikaların gerek Hadde ve gerek saç makinelerinin imalinde ihtisas sahibi olduklarına dair memleketlerin ticaret ve sanayi odalarından alınmış vesikalari ve Fabrikaların verecekleri referansları ihale gününden on gün evveline kadar Umum Müdürlük fen şubesine tevdi etmeleri ve fen şubesine kabul ve tasdik edildiği takdirde bu vesikalari kanunu mahsusu tarifati dahilinde teklif mektupları ile birlikte vermeleri ve kendilerinin de mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (72) 1—162

Kiralık hane

Rus sefarethanesi arkasındaki bağçalı yeni evin 3 oda, banyo matbah tarası havi üst katı kiralık olup içindekilere müracaat. 1—129

Kiralık apartman

4 oda, her türlü konforu havi. Işıklar caddesi Ruso apartmanı Tl. 3141 1—153

Daima genç daima güzel KANZUK Balsamin kremi

Elli senelik bir maziye malik ve dünyanın her tarafında takdir kazanmış güzellik kremidir. Cildinizin güzelliği ve tazeliğini daima muhafaza eder. Balsamin kremi memleketimizin kibar mehafiline rağbet görmüş cildî bir kremdir. Cilleri ve buruşukları izale ederek tene fevkalâde bir cazibe bahşeder. Ruhnüvaz kokusu ile ayrıca şöhrat kazanmıştır. Balsamin kremi kativen kurumaz. Teninizin lâtif tazeliğini, cildinizin cazip taravetini ancak krem Balsamin ile meydana çıkarabilirsiniz. Bir defa Balsamin kullanan başka krem kullanamaz. Tanırlmış itirivaz meâzaları ile büyük ecza evlerinde bulunur.

İmtiyaz sahibi ve Başmu harriri Falih Rifki ATAY. Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürlü Naahî BAYDAR

Çankırı caddesi civarında Ulus Basımehvinde basılmıştır.

Un Fabrikası Kirası

Antalya Valiliğinden:

Madde

1 - Vilâyet İdareî Hüsusiyesine aid Antalya iskelesinde rıhtım bitişinde kâin Un fabrikasının üç yıllık kirası 4.12.935 tarihinden 5 şubat 936 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 15 şe kadar kapalı artırmaya konulmuştur.

Bu fabrika günde yirmi ilâ otuz ton buğday ügütür. Unu Amerikan anları nefesindedir. Fabrikanın bir yıllık kirası (15.000) li. radır.

(Fabrikanın baş değirmencisi ile iki değirmencinin aylıkları İdareî Hüsusiyece verilecektir).

Madde

2 - Kira artırma şartnamesi İzmir, İstanbul, Ankara, Adana vilâyetlerine gönderilmiştir. İstekliler bu vilâyetlerden alıp okuyabilirler. Vilâyetimize müracaatları halinde de adreslerine parasız gönderilir.

Madde

3 - Artırma 5 şubat 936 çarşamba günü saat 15 de Antalya Valilik odasında vilâyet encümeni huzurunda olacaktır.

Madde

4 - Artırmaya gireceklerin muhammen üç yıllık bedelin yüzde yedi buçuğu olan üç bin yüz yetmiş beş lira muvakkat teminat vermeleri lâzımdır. Teklif mektubunun ve teminatı muvakkate makbuzunun zarflanması 2490 sayılı artırma, eksiltme ve ihale kanununun "kapalı zarf usulüyle artırma ve eksiltme" ahkâmına göre yapılmalıdır. Bu ahkâma uymayan teklifler kabul edilemez.

Madde

5 - Teklifnameler yukarıda yazılı ihale gün ve saatına kadar Antalya Valiliğine gönderilmelidir.

Madde

6 - Muvakkat teminat olarak 2490 sayılı kanunda yazılı kıymetlerin herhangi biri kabul edilir. (3657) 1-5626

Türk Mimarlar Cemiyetinden:

Kongreye davet.

Türk Mimarlar Cemiyetinin 936 senesinin umumi kongresi Ankara'da Halkevinde 26/Kânunusani/1936 pazar günü saat 14 de toplanacaktır. Merkez ve şube azalarının nizamname mucibince mezkûr gün ve saatte kongreye iştirakleri rica ve ilân olunur.

Ruznameî müzakerat:

- 1 - İcraat raporunun müzakere ve kabulü.
- 2 - Muhasebe raporunun okunması. Ve intihab edilen mürakip aza tarafından tetkiki ve idare heyetinin teblihi.
- 3 - Merkezi umumî riyaaset heyeti intihabı.
- 4 - Merkezi umumî idare heyeti intihabı.
- 5 - Azalar ücretinin tesbiti.
- 6 - Merkezi umumî riyaaset heyetinin vereceği takrirler üzerinde mukarrerat ittihazı.
- 7 - Cemiyet şubelerinin sahalarmın tesbiti.
- 8 - Kongre ictima gününün tayini için 18 inci maddenin tadili.

Ankara valiliğinden:

Mahallesi Sokağı Cinsi Umum Metruke Müstemilatı No. No.
Boyacı Şam' oğlu Ali Ev 15/5346 292 Üç oda halâ mutbah
Yukarıda yazılı evin icarı mukaddema talibine ayda on beş lira bedelle ihale edilmiş ise de teahhüdünü ifa etmediğinden ihalesi feshedilerek evin icarı yeniden açık artırmaya konulmuştur. İhale 21.1.936 salı günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin şeraiti öğrenmek ve pey sürmek üzere sözü geçen gün ve saatte 7 lira 20 kuruşluk depozito makbuzu ile defterdarlıkta kurulan satış komisyonuna müracaatları. (7) 1-46

İçel ilbaylığından:

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı:

- 1 - Eksiltmeye konulan iş Mersinde inşa edilecek ilk okul binası inşaatı.
- İnşaatın Keşif bedeli (43786) lira (37) kuruş ise de 935 yılı büt. cesinde mevzu (23665) lirallık iş yapılacaktır.
- 2 - Bu işe ait şartnameler ve evraklar şunlardır:
A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Nafia işleri şeraiti umumiyesi
D) Kârgir inşaatı dair fennî şartname
E) Hususî şartname
F) Keşif cetveli, silsileî fiat cetveli, metraj cetveli.
- İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafia Direktörlüğünde görebilirler.
- 3 - Eksiltme 6.1.1936 tarihinden 22.1.1936 çarşamba günü saat 15 de Mersinde vilâyet encümeninde yapılacaktır.
- 4 - Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
- 5 - Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (1775) lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.
Bu işe gireceklerin ticaret odası vesikalarmı ve ihale gününden en az 8 gün evvel Nafia vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikasını almaları ve ihale komisyonuna vermeleri lâzımdır.
- 6 - Teklif mektupları yukarıda (3) üncü maddede yazılı saat-tan bir saat eveline kadar vilâyet encümeninde getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saatte kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (33) 1-86

Ankara ilbaylığından:

- 1 - Yapı ustası okulu için aşağıda cins ve mikdârı yazılı 36 metre mikâp kereste alınacaktır. Muhammen bedeli 1216 liradır. Şartnamesini görmek istiyenler okul direktörlüğüne müracaat edebilirler.
- 2 - Birinci teminatı 91 lira 20 kuruştur. İhalesi açık eksiltme ile 16.1.1936 perşembe günü saat 15 de okullar sağışmanlığında yapılacaktır. (3720)
- 16 M3 Kadron
- 18 " Tahta ve kalas
- 2 " Kalas meşe

1-4

Ankara belediyesi su işleri direktörlüğünden:

Ankara Belediyesi Su İşleri için alınacak olan 3 takım voltman kombine su sayıcısı ve vana boruları eksiltmeye konmuştur. Bunların oranlanmış değerleri tüm tutarı 786 lira 82 kuruş ve iğreti teminatı 59 lira 79 kuruştur. İstekliler şartnamesini Belediye Su İşleri Direktörlüğünde görebilirler.

Eksiltme Ankara belediyesi Su işleri direktörlüğü artırma ve eksiltme ihale komisyonunda 3-2.936 günlemecinde saat 15 de olacaktır. (3727) 1-5729

Cumhuriyet Merkez Bankasının

Aktif

11 İkinci kânun 1936 vaziyeti

Pasif

	Lira	Lira	Lira	Lira
Kasa:				
Altın: safi kilogram 16.570-286	23.307.482,13			
Banknot	11.352.396,—			
Ufaklık	315.654,96	34.975.533,09		
Dahildeki muhabirler:				
Türk lirası	604.649,99	604.649,99		
Hariçteki muhabirler:				
Altın: safi kilogram 4.401-258	6.190.734,48			
Altına tahvili kabil serbest dövizler	784.414,45			
Diğer dövizler ve borçlu kliring bakiyeleri	11.121.120,27	18.096.269,20		
Hazine tahvilleri:				
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı	158.748.563,—			
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfiğe hazine tarafından vaki tediat	10.907.985,—	147.840.578,—		
Senedat cüzdanı:				
Hazine bonoları	1.819.750,—			
Ticarî senedat	18.826.181,78	20.645.931,78		
Esham ve tahvilât cüzdanı				
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığının karşılığı esham ve tahvilât (itibarî kıymetle)	34.342.107,56			
B - Serbest esham ve tahvilât	4.424.852,05	38.766.959,61		
Avanslar:				
Altın ve döviz üzerine	23.933,59			
Tahvilât üzerine	5.362.729,45	5.386.663,04		
Hissedarlar:			4.500.000,—	
Muhtelif:			4.386.854,32	
Yekûn		275.203.439,03		275.203.439,03

2 Mart 1933 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 5 1/2 - Altın üzerine avans % 4 1/2

İçel ilbaylığından:

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı:

- 1 - Eksiltmeye konulan iş (İçel vilâyeti ilbay evi inşaatı) İlbay evinin keşif bedeli (27362) lira (65) kuruş ise de 935 yılı bütcesinden (20) bin lirallık iş yapılacaktır.
- 2 - Bu işe ait şartnameler ve evraklar şunlardır:
A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Nafia işleri şeraiti umumiyesi
D) Kârgir inşaatı dair fennî şartname
E) Hususî şartname
F) Keşif cetveli, silsileî fiat cetveli, metraj cetveli.
- İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafia Direktörlüğünde görebilirler.
- 3 - Eksiltme 6.1.1936 tarihinden 22.1.1936 çarşamba günü saat 15 de Mersinde vilâyet encümeninde yapılacaktır.
- 4 - Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
- 5 - Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (1500) lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.
Bu işe gireceklerin ticaret odası vesikalarmı ve ihale gününden en az 8 gün evvel Nafia vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikasını almaları ve ihale komisyonuna vermeleri lâzımdır.
- 6 - Teklif mektupları yukarıda (3) üncü maddede yazılı saat-tan bir saat eveline kadar vilâyet encümeninde getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saatte kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (31) 1-88

P. T. T. Levazım müdürlüğünden:

- Satın alınmasına lüzum hasıl olan 30000 metre tek nakilli sahara kablosu açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 7 şubat 36 tarihinde saat 15 te yapılacaktır. Muhammen bedeli 640 liradır. İsteklilerin mezkûr tarihe rastlayan cuma günü muayyen saatte kadar 48 liradan ibaret muvakkat teminatlarını idareme vesnesine teslim ederek alacakları makbuzla ve şartnamede yazılı vesikalarla birlikte Ankara'da P. T. T. U. M. binasında satın alma komisyonuna müracaat etmeleri lâzımdır.
- Bu baplık şartnameler Ankara'da Levazım Müdürlüğünden, Beyoğlunda P. T. Binasında Levazım Ayniyat Muavinliğinden parasız olarak verilir. (3709) 1-5725

İçel ilbaylığından:

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı:

- 1 - Eksiltmeye konulan iş Mersin - Silifke yolunun 22 + 200 - 35 + 400 kilometreleri arasında şosenin inşaatıdır.
- Şöşe inşaatı Keşif bedeli (38821) lira (97) kuruştur.
- 2 - Bu işe ait şartnameler ve evraklar şunlardır:
A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Nafia işleri şeraiti umumiyesi
D) Tesviye turabiye, şöşe inşaatı dair fennî şartname
E) Hususî şartname
F) Keşif cetveli, silsileî fiat cetveli, metraj cetveli.
- İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı bedelsiz olarak İçel Nafia Direktörlüğünde görebilirler.
- 3 - Eksiltme 6.1.1936 tarihinden 22.1.1936 çarşamba günü saat 15 de Mersinde vilâyet encümeninde yapılacaktır.
- 4 - Eksiltme kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.
- 5 - Eksiltmeye girebilmek için isteklinin (2912) lira muvakkat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.
Bu işe gireceklerin ticaret odası vesikalarmı ve ihaleden en az sekiz gün evvel Nafia vekâletine müracaat ederek ehliyeti fenniye vesikasını almaları ve encümene vermeleri lâzımdır.
- 6 - Teklif mektupları yukarıda (3) üncü maddede yazılı saat-tan bir saat eveline kadar vilâyet encümeninde getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet (3) üncü maddede yazılı saatte kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (32) 1-87

ANKARA SEHRİ

İçme Su Komisyonundan:

- 1 - Ankara'da Sarıkışla civarındaki filtre binası ile Etlik arasında boru döşemesi işi ve bu hatta muktazi su borusu, tulumba ve motorların tedariki ve Etlikte bir su deposu inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.
- 2 - Bu işin keşif bedeli (terfi boruları font olduğuna nazaran) 46864 lira 65 kuruş. (Çelik olduğuna nazaran) 39609 lira 77 kuruştur.
- 3 - İstekliler bu işe ait fennî ve münakasa şartnamelerini projeleri ve mukavele projesini ve boru tedarikine ait listelerde sair evrakı 3 lira 35 kuruş mukabilinde Ankara'da içme su komisyonu muhasebesinden alabilirler.
- 4 - Eksiltme kapalı zarfla 28.2.936 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Ankara'da Anafartalar caddesinde Vehbi Koç apartmanının 3 üncü katında içme suyu komisyonu dairesinde yapılacaktır.
- 5 - Teklif mektupları ihale tarihi olan 28-2.936 cuma günü saat 14 e kadar Ankara'da içme suyu komisyonuna makbuz mukabilinde verilmiş bulunacaktır.
- 6 - İsteklilerin işbu eksiltmeye iştirak edebilmesi için 3515 lira muvakkat teminatla münakasa şartnamesinde yazıldığı veçhile bu gibi işleri yaptıklarını gösterir fennî ehliyetnamelerini teklif mektuplarıyla birlikte vermeleri şarttır. (41) 1-113

Ankara İhisarlar baş müdürlüğünden:

- Ankara'da Barut Deposu Erazisinde yaptırılacak küçük tecrit deposunun keşif bedeli (454) lira (71) kuruştur. Bu iş pazarlıkla yaptırılacaktır. İhale 22 K. sani çarşamba günü saat 14 de yapılacaktır. Şeraiti anlamak istiyenlerin Ankara İhisarlar Başmüdürlüğüne müracaat eylemeleri. (15) 1-50

Jandarma genel komutanlığı

Ankara satın alma komisyonundan

- Ev ilafına uygun ve bir kilosuna (31) otuz bir lira fiyat biçilmiş olan (150) kilo kloridat dökinin açık eksiltme ile 27-1.936 pazar-tesisi saat (15) de satın alınacaktır. Şartname parasız komisyonundan verilir. Eksiltmeye girecekler (348) lira (75) kuruşluk ilk teminat makbuzu veya banka mektubunu eksiltme gün ve saatına kadar Ankara jandarma genel komutanlığı kurağındaki komisyona vermeleri. (46) 1-116

ANKARA SEHRİ

İçme Su Komisyonundan:

- 1 - Ankara Sarıkışla civarındaki filtre binası ile Keçiören arasında boru döşemesi işi ve bu hatta muktazi su borusu, tulumba ve motorların tedariki ve Keçiörende bir su deposu inşası kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.
- 2 - Bu işin keşif bedeli (terfi boruları font olduğuna nazaran) 66808 lira 57 kuruştur. (Çelik olduğuna nazaran) 58933 lira 47 kuruştur.
- 3 - İstekliler bu işe ait fennî ve münakasa şartnamelerini projeleri ve mukavele projesini ve boru tedarikine ait listelerde sair evrakı 3 lira 35 kuruş mukabilinde Ankara'da içme su komisyonu muhasebesinden alabilirler.
- 4 - Eksiltme kapalı zarfla 28.2.936 tarihine rastlayan cuma günü saat 15 de Ankara'da Anafartalar caddesinde Vehbi Koç apartmanının 3 üncü katında içme suyu komisyonu dairesinde yapılacaktır.
- 5 - Teklif mektupları ihale tarihi olan 28-2.936 cuma günü saat 14 e kadar Ankara'da içme suyu komisyonuna makbuz mukabilinde verilmiş bulunacaktır.
- 6 - İsteklilerin işbu eksiltmeye iştirak edebilmesi için 4600 lira muvakkat teminatla münakasa şartnamesinde yazıldığı veçhile bu gibi işleri yaptıklarını gösterir fennî ehliyetnamelerini teklif mektuplarıyla birlikte vermeleri şarttır. (42) 1-114

Emlâk ve Eytam Bankasından Kiralık apartıman dairesi

İşıklar caddesinde kâin bankamıza aid Turhanbey apartımanında su, elektrik ve havagazı tesisatını havi beş oda, bir helâ, bir banyo ve bir mutfaktan ibaret sekiz numaralı dairesi pazarlıkla kiraya verilecektir.

İhalesi 15.1.1936 çarşamba günü saat onda yapılacaktır. İstekli olanların ihale zamanına kadar yüz lira depozitosu ile birlikte muamelât müdürlüğüne ve daireyi görmek isteyenlerin de apartıman kâriyesine müracaatları. (75) 1-155

J. Gn. K. Ankara satın alma komisyonundan:

Kapalı zarf eksiltmesinde teklif edilen fiatın pahalı görülmesinden pazarlığa tahvilin 10500 lira tahmin bedelli ikisi büyük altısı küçük sekiz etüv 21. 1. 936 salı günü saat 15 te J. genel komutanlığı kurduğunda satın alınacaktır.

Şartnamesi parasız komisyondan alınabilecek olan bu pazarlığa girmek isteyenlerin 78750 kuruşluk ilk teminat makbuz veya Banka mektup ve şartnamede yazılı belgelerle birlikte pazarlık gün ve saatında komisyona baş vurmaları. (6) 1-45

Nevşehir şarbayhğın dan:

Kasabamızın projesinin Bayındırlık ve Ekonomi Bakanlıklarınca tasdikli (44821) lira bedeli keşifli ve Gazojen motörlü elektrik tesisatı kırk beş gün müddetle ve kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Muvakkat teminat miktarı (3362) liradır. 936 sene mart ayının ikinci pazartesi günü saat on beşte ihale edileceğinden isteklilerin artırma ve eksiltme kanunu mucibince lâzım gelen ve saiki hamil olarak Nevşehir Belediyesinde hazır bulunmaları ve proje keşifname plân ve şartnamelerin birer nüshalarının İstanbulda Taksimde İstiklâl Apartmanında Elektrik Mühendisi Hasan Haletten alebilecekleri ilân olunur. (82) 1-167

ANKARA BELEDİYESİNDEN:

15 kânunusani 1936 dan itibaren birinci ekmeğe 11 kuruş 25 santim fiat konulmuştur. (86) 1-168

SİNEMALAR

YENİ

Franz Litstz'in hayatını tasvir eder.
büyük bir musiki filmi

AŞK RÜYASI

Sybil Schmitz — Franz Herterich

ŞEN DUL filmi için aşağıdaki numaralı biletler şimdiden Yeni sinemada satılmaktadır.
Tel. 3540

BU GECE

Moskova geceleri filminin eşsiz kanramanı Harry Baur ve Alice Field ile temsil ettikleri

HAYAT ACILARI

Muazzam ve fevkalâde filminde

KULÜP

Doktor
Hilmi Koşar
Cebeci Hastahanesi Cilt, Saç,
Zührevî hastalıklar
Mütehassısı
Balıkpazarında Polis noktası karşısında, Çıkkırıklar yokuşu alt başındaki evinde,
Hastalarını her gün öğleden sonra kabul eder.
Telefon: 3506

Göz
hastalıkları mütehassısı
Raif Gürün
Sabık Eskişehir askeri hastanesi göz hekimi
Balıkpazarı Çıkkırıklar yokuşu alt başında eski jandarma komutanlığı binasında
No. 45
Öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Doktor
Ali Maruf Ünver
DERİ, FİRENGİ VE BELSÖĞÜKLÜĞÜ HASTALIKLARI
MÜTEHASSISI
Tabakhane caddesi başında Altıntaş sokak No. 17. Hastalarını hergün 9 - 13 ve 15 - 20 ye kadar kabul eder. Telefon: 1298

Yeni Eczane
Züiss gözlükleri korsalar

Türk Antrasiti

Elektrik şirketi yanında ROMONTİ deposunda ki
hususî arziesinde

PERAKENDE

olarak satılmaktadır.

Depo saat 8 den 18 e kadar açıktır.

S Ü M E R B A N K

Ankara

Yerli Mallar Pazarı

Y Ü Z D E Y Ü Z

**İKTİSADİ İYELİ SATIŞLARINA
DEVAM EDİYOR**

9 Sonkânun 1936 tarihinde pazarımızdan alışverişte bulunanların ikramiyelerini almak üzere müracaatları rica olunur

